

Projecte de Convivència

Contextualització

Escola Sant Gervasi és una cooperativa de treball associat que gairebé té 50 anys d'història. Fundada a Mollet del Vallès pel visionari Manuel Arroyo l'any 1970. Compta amb 4 línies d'Educació Infantil, Primària, Secundària, Batxillerat, i ofereix Cicles Formatius i cursos de Qualificació Professional a més de 1800 alumnes en el qual hi participen més de 1500 persones en activitats d'educació continuada.

Som un col·lectiu de professionals de l'educació que viu i dona forma a un projecte educatiu i cooperatiu del qual tots ens en sentim molt compromesos. El nostre règim de cooperativa de treball associat garanteix estabilitat al projecte pedagògic d'una escola catalana, plural i oberta.

El nostre centre es caracteritza per l'atenció a la diversitat pel que fa al nivell d'aprenentatges. L'escola compta amb un equip psicopedagògics amb mestres especialistes d'educació especial. El nivell cultural i social de les famílies és de nivell mitjà, si bé per la situació actual, algunes famílies presenten més dificultats econòmiques per manca de feina.

Convençuts que l'educació és molt més que les experiències d'aprenentatge viscudes a les aules, promovem una Escola que esdevingui un centre sociocultural que ofereixi una gran diversitat d'oportunitats de créixer a tots els membres de la comunitat educativa, més enllà dels horaris escolars tradicionals i de les activitats purament acadèmiques.

És per això que l'Escola considera important que tots aquells que participin de l'ús de les instal·lacions coneguin aquest Projecte de Convivència, per tal de contribuir amb l'assoliment dels objectius del mateix i fomentar els valors de l'Escola Sant Gervasi.

PRINCIPIS QUE ORIENTEN L'ACCIÓ

Extret del document "Continguts de l'aplicació informàtica per a l'elaboració del Projecte de Convivència" · Setembre 2018

Els principis d'actuació d'un projecte de convivència són:

- La participació i la corresponsabilització de la comunitat educativa i dels agents educatius de l'entorn per tal d'aconseguir una actuació compartida i coherent, eficaç i eficient, fonamentada en una cultura dialògica i intercultural, basada en l'acord i la norma i concretada amb fermesa, rigor i afecte.
- L'actuació global i integral perquè amb mesures parcel·lades no s'aconsegueix un clima necessari per a la convivència. Cal un plantejament integral i coordinat de tota la comunitat educativa, partint d'un procés d'aprenentatge col·lectiu i amb una organització que gestioni, articuli i doni sentit a les actuacions i als processos.
- La descentralització perquè cal que les decisions siguin contextualitzades. Un projecte de convivència ha de respondre a una necessitat percebuda col·lectivament, ha de ser flexible i ha de ser fruit d'un procés d'aprenentatge dels diferents agents educatius d'un territori.
- La normalitat, per tal d'adoptar, sempre que sigui possible, les propostes més clares, més properes i més integradores.
- La millora constant de les actuacions, a fi de donar una resposta ajustada a les necessitats més greus i més urgents i establir els instruments i els indicadors que permetin anar ajustant les estratègies, les actuacions i els recursos per a la consecució dels objectius.

Definicions i conceptes clau

1. Valors i actituds

COEDUCACIÓ

Què es la coeducació?

La coeducació és l'acció educativa fonamentada en el reconeixement de les potencialitats i individualitats de les nenes i els nens, i de les noies i els nois, independentment del seu sexe, orientació afectivosexual, identitat o expressió de gènere, potenciant així la igualtat real d'oportunitats. La coeducació cerca l'eliminació de tota mena de discriminació per raó de gènere, sexe o orientació afectivosexual i el respecte de la diversitat de l'alumnat. Introducció La coeducació proporciona, tant a l'alumnat com al professorat i a tota la comunitat educativa, estratègies que poden modificar les relacions de poder, d'abús i de limitacions estereotipades per a cada gènere i transformar-les en relacions més justes i plurals. Aquesta acció educativa requereix un canvi de mirada que permeti revisar l'enfocament dels continguts, els mètodes d'ensenyament i també els aspectes organitzatius. Caldrà dissenyar intervencions socioeducatives que sensibilitzin tota la comunitat educativa per tal que es prengui consciència dels elements que generen desigualtats per raó de gènere, sexe o orientació afectivosexual i, per tant, esdevinguin agents de transformació. Una bona acció coeducadora, tant en l'àmbit de centre com d'aula i entorn, és fonamental per prevenir la violència masclista o per motius d'orientació afectivosexual, d'identitat o d'expressió de gènere, per reduir conductes de risc i per facilitar la detecció prematura de relacions abusives.

EDUCACIÓ INTERCULTURA

L'Educació intercultural és una resposta pedagògica a l'exigència de preparar a la ciutadania perquè pugui desenvolupar-se en una societat plural i democràtica. Té com a finalitat última la igualtat en drets, deures i oportunitats de totes les persones i el dret a la diferència en un marc de valors convivencials compartits, tot promovent espais de relació i inclusió. Així mateix, promou l'ús de la llengua catalana en un marc plurilingüe com un element de cohesió i igualtat d'oportunitats.

Introducció Les societats actuals es caracteritzen per una alta complexitat i pluralisme. De la bona gestió d'aquesta pluralitat en depèn, en part, el grau de cohesió i inclusió. L'educació per a la convivència s'ha de basar en les relacions de confiança i reconeixement mutu. No és suficient partir d'un context de tolerància, ja que aquest concepte no implica necessàriament reconèixer i valorar a l'altre, ni tampoc obre la porta a una construcció compartida basada en el diàleg i la convivència.

A Catalunya, on les onades migratòries s'han produït en els darrers 15 anys s'ha anat teixint un model intercultural que vol construir un futur compartit i cohesionat. Ser ciutadans d'una societat multicultural requereix una nova manera d'entendre el món i unes competències per viure-hi.

Els tres eixos bàsics sobre els quals s'ha de basar aquest model intercultural són: **La igualtat d'oportunitats**, tan en l'accés com en el procés, i les altes expectatives de tots els alumnes, el que anomenaríem **equitat**. En aquest sentit, cal recordar que l'educació ha estat i ha de seguir sent el principal element d'ascensió social.

El reconeixement i valor de la diferència com una forma d'igualar-nos en dignitat, però també de créixer i convidaure sumant des de les singularitats que tots tenim. Només és possible generar vincles i filiacions, si partim de reconeixent-nos com a iguals quant a drets i obligacions, com a persones que formem part d'un projecte comú. En aquest sentit és necessari promoure un currículum intercultural que proporcioni aquelles habilitats i capacitats que ens permeti viure i convidaure en una societat plural. També cal que acompanyem bé el nostre alumnat en la construcció de la seva pròpia singularitat o identitat, una identitat de pertinença múltiple amb arrels i sentit de pertinença al territori, combinant diferents elements culturals i lingüístics, capaços d'adoptar criteris que ajudin a prendre decisions i a gestionar complexitats, evitant així futurs replegaments identitats o radicalitzacions.

Promovent un marc de valors i elements compartits que configurin també una identitat col·lectiva. En aquest sentit cal remarcar allò que ens fa més iguals que diferents i promoure els valors i drets propis d'una societat democràtica. Així mateix hem d'entendre la llengua catalana no només com un element d'igualtat d'oportunitats sinó també com un element de cohesió.

Aquests eixos han de tenir com a base la interrelació i ens han de conduir a un espai de convivència i cohesió entesa com el procés d'incorporació del conjunt de grups socials o culturals en una societat, des d'una perspectiva inclusiva. Les relacions inclusives comporten un conjunt d'actituds i actuacions que afecten i impliquen per igual a autòctons i nousvinguts.

EDUCACIÓ PER A LA PAU

Què és l'educació per la pau?

L'educació per la pau té com a objectiu fomentar una cultura de pau i no-violència, juntament amb els valors que fan possible preservar i millorar la vida de totes les persones. Si considerem la pau no només com a no-violència, no-guerra, sinó com un estat de convivència en què les persones puguin establir entre elles relacions d'harmonia, bo i formant societats lliures i equitatives, l'educació per a la pau està conformada per tots els valors, comportaments, pràctiques, actituds, sentiments i creences que acaben construint la pau, que esdevé un valor èticosocial per ella mateixa. Introducció L'articulació de la vida en comú, en pau i harmonia, requereix formació individual i col·lectiva, de l'evolució professional i la posada en pràctica d'accions concretes com a ciutadans i ciutadanes que formem part d'un món complex i globalitzat.

La convivència és el valor primordial de tota societat desenvolupada que conrea la pau, és a dir, d'aquella societat que assumeix el conflicte com a oportunitat i utilitza el diàleg per resoldre les qüestions que es poden plantejar quotidianament. Ara mateix és un dels objectius més valuosos en un món on les distàncies s'escurcen, però els desequilibris tendeixen a augmentar. La Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació, en el seu article 2 sobre Principis rectors del sistema educatiu, estableix que el sistema educatiu, en el marc dels valors definits per la Constitució i per l'Estatut, es regeix, entre altres, pel principi general del foment de la pau i el respecte dels drets humans. Així doncs, és imprescindible que els currículums de les diferents etapes incloguin transversalment i, a l'hora explicitin, els continguts propis de l'Educació per a la Pau, entenent-la com aquella que té la pau com a objectiu a l'hora que educa en favor o en pro de la pau, per tal de contribuir a la construcció d'una societat fonamentada en els valors propis d'una cultura de pau.

EDUCACIÓ SOCIOEMOCIONAL

Què és l'educació socioemocional?

Entenem per educació socioemocional la que permet capacitar de conèixer i reconèixer les pròpies emocions i les dels altres, i saber expressar-les, utilitzar-les i gestionar-les de manera positiva. Això permet adquirir unes adequades actituds personals que ajudaran a establir i mantenir bones relacions amb els altres i a viure en societat. L'educació socioemocional ha de facilitar també el treball cooperatiu i la gestió positiva dels conflictes, de tal manera que es contribueixi a generar un bon clima de convivència. En aquest sentit, un ambient relacional positiu, amb vincles de confiança i suport, pot facilitar que l'aprenentatge sigui més significatiu, interessant i engrescador i, conseqüentment, l'èxit educatiu de tots els nens i les nenes. Introducció L'educació socioemocional pretén potenciar el desenvolupament de les competències socioemocionals com a element essencial per a la formació integral dels alumnes. Segons Rafael Bisquerra, les competències socioemocionals es poden estructurar en cinc grans blocs:

Consciència emocional: implica percebre els propis sentiments i emocions, ser capaç d'identificar-los i de posar-los nom (por, enuig, alegria...).

Regulació emocional: permet gestionar les emocions de manera apropiada, tant per prevenir estats emocionals negatius (l'ansietat, l'estrès, la depressió...) com per generar emocions positives (l'alegria, l'amor, l'humor...). Requereix de l'autocontrol de les emocions (impulsivitat, ira, violència...). Autonomia emocional: facilita l'autogestió personal, en la qual intervenen diversos elements com l'autoestima, l'autoconeixement, la capacitat de demanar ajuda, la resiliència o l'autoeficàcia emocional, entesa com la capacitat de generar les emocions desitjades.

Competència social: comporta mantenir bones relacions amb altres persones, el que implica dominar les habilitats socials bàsiques (saber disculpar-se, dir no...) i disposar de capacitat per a la comunicació efectiva, amb actituds prosocials i de cooperació. L'assertivitat, entesa com la capacitat de saber defensar les pròpies idees acceptant i respectant alhora les dels altres, és també una habilitat important per desenvolupar la competència social. Competències per a la vida i el benestar: ens permeten organitzar la nostra vida de forma sana i equilibrada, facilitant-nos experiències de satisfacció o benestar.

Algunes d'aquestes competències són la capacitat de fixar-se objectius realistes, prendre decisions de manera operativa, exercir la ciutadania de forma compromesa i solidària, gaudir del propi benestar i transmetre'l als qui ens envolten, etc. L'objectiu de l'adquisició de les competències socioemocionals és la presa de consciència d'un mateix i la millora de les condicions de les relacions interpersonals i, per tant, de la convivència dins els centres educatius. Disposar de mecanismes per millorar les competències socioemocionals dels alumnes, com per exemple l'empatia per ser capaç de posar-se en el lloc de l'altre o bé l'assertivitat per fer front a la pressió de grup, els ajudarà a conviure positivament i a gestionar els conflictes en un marc de respecte i de valors democràtics. També pot facilitar la prevenció de l'assetjament, de conductes violentes o de la pertinença a grups de risc.

EDUCAR EN EL RESPECTE

Què entenem per respecte?

El respecte s'entén com l'actitud de reconeixement dels drets de les persones i la valoració de la seva identitat, opinió i manera de pensar, i constitueix el principi bàsic per viure i conviure en societat. La manca de respecte pot generar conflictes en tots els àmbits: personal, familiar, escolar, etc. Introducció En les relacions humanes, el respecte es manifesta en una forma de mirar i de tractar els altres. La persona respectuosa és atenta i s'apropa als altres, però mantenint una certa distància, sense envair-la. En aquest sentit, el respecte es troba a les antípodes de la indiferència (la distància absoluta) i de la violència (la manca total de distància). En una societat diversa, rica i intercultural, cal advocar pel diàleg com a forma bàsica de respecte. El diàleg autèntic es fonamenta en una actitud d'interès envers l'altre i tot allò que ens pot aportar. Tot i la seva importància, malauradament, sovint trobem actituds ben diferents al carrer, als mitjans de comunicació o als entorns escolars, com la manca de diàleg, crits, insults, indiferència...

Des dels centres educatius cal oferir models positius i tenir el respecte com a component transversal de totes les activitats. Per fer possible una bona convivència, és necessari potenciar el respecte cap a un mateix, cap als altres i cap al medi on vivim.

Respectar-se un mateix és atendre i satisfer les pròpies necessitats, conèixer i valorar les pròpies qualitats i valors, i acceptar els errors. Només aprenent a respectar-se un mateix es pot respectar, valorar i acceptar les diferències i els errors dels altres. Seria convenient, doncs, que des dels centres educatius es promogués entre l'alumnat que el respecte a un mateix no ha de dependre de l'opinió o el reconeixement dels altres. Una bona autoestima permet a l'alumnat ser positiu, tenir confiança en si mateix i en els altres, la qual cosa facilita els aprenentatges, les relacions socials i proporciona benestar.

Educar en el respecte suposa l'acceptació i el reconeixement de les altres persones, dels seus drets i la seva forma de pensar. En els centres educatius s'han d'establir unes normes clares que garanteixin el respecte entre tots els membres de la comunitat escolar. També s'ha de garantir l'expressió de les opinions i creences en un marc de llibertat i respecte, evitant qualsevol tipus de discriminació per motius de discapacitat física o psíquica, origen ètnic, racial o nacional, sexe, identitat de gènere o orientació afectivosexual. Cal una atenció especial al reconeixement i el respecte que els alumnes han de tenir cap als professors i les famílies.

Finalment, s'ha de fomentar el valor del respecte envers el món: ensenyar l'alumnat a valorar i tenir cura del seu entorn més proper, la natura i el medi ambient. Per a tal fi, cal implicar l'alumnat en la cura dels materials (llibres, estris, agenda, etc.) i del espais comuns, tant del centre (aules, passadissos, menjador, etc.) com de l'entorn (places, carrers, mobiliari, etc.). De la mateixa manera cal potenciar la sostenibilitat, en el sentit de proveir el millor possible l'avui sense posar en perill els recursos del demà, i el respecte al medi ambient desenvolupant programes o projectes com la reutilització de materials escolars i llibres, el reciclatge de materials, la reducció del consum energètic (aigua dels lavabos, llums innecessàries, etc.). En el marc del Projecte de Convivència, el respecte entre els diversos membres de la comunitat educativa constitueix un valor fonamental per tal d'aconseguir un bon clima de centre i l'èxit educatiu de tot l'alumnat.

EDUCACIÓ EN LA GESTIÓ POSITIVA DELS CONFLICTES

Què entenem per gestió positiva dels conflictes?

Definim el conflicte com una situació en la qual dues o més persones estan en desacord perquè els seus interessos són incompatibles o bé els perceben així. L'educació en la gestió positiva dels conflictes té com a objectiu primordial proporcionar a l'alumnat les eines, les estratègies i les habilitats necessàries per entendre el conflicte com una oportunitat d'aprenentatge i gestionar-lo de manera constructiva per tal de transformar-lo eliminant els factors violents. La mediació és un procés de gestió positiva de conflictes.

Parteix del fet que, quan es produeix un conflicte, no es tracta de guanyar o perdre, sinó d'intentar arribar a un acord consensuat i cooperatiu entre les dues parts amb l'ajuda d'un tercer.

Des de l'àmbit educatiu cal dotar els alumnes d'eines preventives i de gestió davant el conflicte, és a dir, proporcionar-los habilitats i estratègies que els permetin evitar, si és possible, l'aparició de conductes o situacions violentes. Aquest procés educatiu té una vessant individual i una de grupal. A nivell individual, l'objectiu serà el desenvolupament de les competències necessàries per gestionar els conflictes positivament, de manera autònoma i responsable. A nivell grupal, caldrà promoure la cohesió del grup, la comunicació, la presa de decisions de manera consensuada i el treball cooperatiu per tal de potenciar un clima que faciliti les relacions interpersonals.

En el cas que, malgrat les mesures preventives i proactives, el conflicte persisteixi, pot ser necessari posar en marxa estratègies d'intervenció en què participin terceres persones que creïn un espai i un clima adequats i que facilitin la comunicació.

Hi ha diferents formes d'intervenció de tercers: la negociació formal cooperativa o facilitació, l'arbitratge i la mediació. En la facilitació, la tercera part ajuda les persones involucrades afavorint la comunicació o, fins i tot, fent possible la reunió. L'arbitratge és una forma d'intervenció en la qual la figura del tercer té més pes atès que és ell qui, després d'escoltar les dues parts, pren la decisió que hauran de dur a terme les dues parts.

En el cas de la mediació, les parts exposen el conflicte i proposen la solució i la persona o persones mediadores s'ocupen principalment d'afavorir i equilibrar la comunicació vetllant pel correcte desenvolupament del procés i de les relacions de respecte i cooperació entre les parts implicades. La mediació es percep com una eina de gestió positiva dels conflictes, però també com una cultura de centre. La cultura de mediació promou els canvis necessaris perquè cada persona afronti els conflictes convertint-se en part de la solució.

D'aquesta manera es promou l'enfortiment personal i la capacitat d'aprofitar els conflictes per transformar la realitat, partint de la responsabilització de les parts afectades i de la gestió democràtica de la convivència.

D'altra banda, cal introduir un nou enfocament en relació a la gestió positiva dels conflictes en l'àmbit escolar que contempli, a més de la mediació, programes de justícia restaurativa. En aquest sentit, les pràctiques restauratives són eines que pretenen millorar la convivència a través de la creació de vincles, de fer comunitat i abordar el conflicte des de la reparació del dany i el restabliment de les relacions personals. Aquestes pràctiques parteixen del principi que «els éssers humans tenen més probabilitat de fer canvis positius en el seu comportament quan les coses van amb ells, en lloc de fer-les a ells o per a ells. En aquest sentit les pràctiques restauratives promouen la participació de tot l'alumnat implicat, ja sigui directament o indirectament, en processos que els permeten responsabilitzar-se de les seves accions i comprometre's en les solucions.

EDUCACIÓ EN L'ESFORÇ I LA RESPONSABILITAT

Què entenem per esforç i responsabilitat?

L'esforç és la capacitat que tenim de treballar durant un temps continuat per aconseguir uns objectius determinats. En l'àmbit escolar, l'esforç constitueix la base fonamental perquè l'alumnat obtingui un major rendiment. El valor de l'esforç els ajudarà a ampliar al màxim les capacitats que porten dins per obtenir uns millors resultats. També els permetrà vèncer i superar els obstacles en els diferents àmbits de la seva vida.

Entenem per responsabilitat la capacitat de dur a terme els compromisos adquirits i d'assumir les conseqüències dels propis actes. En l'àmbit escolar, es tractaria doncs d'aconseguir que l'alumnat es comprometi en el seu propi procés d'aprenentatge, és a dir, que sabés quins són els seus deures i dur-los a terme de la forma més autònoma possible. Sovint, els infants i joves, influïts pels mitjans de comunicació, pensen que l'èxit es pot aconseguir de forma fàcil i ràpida, a partir de la sort o d'altres circumstàncies. Aquesta idea de vegades es reforça per part d'algunes famílies i centres educatius que, amb una actitud excessivament paternalista, faciliten que els alumnes tinguin allò que volen sense massa esforç i evitant-los el fracàs. Cal que contrarestem aquesta falsa idea de l'èxit fàcil i continuem incidint en el fet que les fites o objectius només es poden assolir a partir de l'esforç, la responsabilitat i la capacitat de superació.

Dins l'entorn escolar, l'esforç i la responsabilitat s'haurien de concretar en el compromís de l'alumnat amb el seu propi procés d'aprenentatge. En aquest sentit, la responsabilitat comporta establir uns objectius, comprometre's i esforçar-se per tal d'assolir-los. També hauria d'implicar la consolidació de l'hàbit d'estudi, tant a l'escola com a casa, així com el fet d'aprendre a compaginar el temps d'oci amb el de les obligacions. Cal tenir en compte que l'esforç és el resultat d'un procés en el qual també intervé la motivació perquè l'alumnat assoleixi els seus objectius. Conèixer els seus interessos i despertar la seva motivació facilitarà aquest procés.

L'esforç no sempre és garantia d'èxit, les diferents capacitats i habilitats que puguin tenir el nostres alumnes també són factors decisius.

Per aquest motiu, cal ajudar l'alumnat perquè conegui i assumeixi les pròpies limitacions i tolerin la frustració quan no assoleixin les seves fites. A més, els resultats de l'esforç no sempre són visibles a curt termini i cal engrescar-los perquè siguin constants. És important també fer veure a les famílies la importància de l'esforç i la responsabilitat com un mitjà per aconseguir l'assoliment en general de qualsevol objectiu i en concret dels escolars.

D'altra banda, en l'àmbit social, cal prendre consciència que tots plegats formem part d'una societat que promulga una sèrie de drets, però que també exigeix el compliment d'un seguit de deures i responsabilitats. En aquest sentit, convé que en els centres educatius s'incideixi en la necessitat d'implicar l'alumnat en el món en què viuen, de convertir-los en ciutadans actius i compromesos. Experiències com el Servei comunitari constitueixen un bon instrument per promoure aquests hàbits i capacitats pròpies de la competència social i ciutadana.

INCLUSIÓ

Què és l'educació inclusiva?

L'educació inclusiva és aquella que ofereix a tots els infants i joves altes expectatives d'èxit educatiu, independentment de les seves característiques, necessitats o discapacitats, i l'oportunitat de créixer i aprendre conjuntament compartint experiències i situacions d'aprenentatge. Introducció L'educació inclusiva és juntament amb la cohesió social un dels principis fonamentals del sistema educatiu català. La inclusió suposa una millora evolutiva respecte a la idea d'integració.

Quan es parla d'integració es pretén facilitar a l'alumnat els suports necessaris perquè pugui participar en el programa del centre educatiu. Es posa l'accent, doncs, en l'adaptació de l'alumnat al centre i a l'entorn. La inclusió pretén que siguin els mateixos centres educatius els que s'adaptin a la diversitat de l'alumnat que tenen escolaritzat. Això implica identificar les barreres que dificulten l'aprenentatge, la socialització i la participació de l'alumnat i cercar-les, eliminar-les o minimitzar-les. Un model d'escola inclusiva és el requisit previ i indispensable per a la construcció d'una societat inclusiva.

D'acord amb el document "De l'escola inclusiva al sistema inclusiu" publicat pel Departament d'Ensenyament el 2015, parlar d'una educació inclusiva implica concretar els següents principis:

- El reconeixement de la diversitat com un fet universal.
- El sistema inclusiu com l'única mirada possible per donar resposta a tots els alumnes.
- La personalització de l'aprenentatge perquè cada alumne pugui desenvolupar al màxim les seves potencialitats.
- L'equitat i la igualtat d'oportunitats com a dret de tots els alumnes a rebre una educació integral i amb expectatives d'èxit. La participació i la correponsabilitat per construir un projecte comú a partir del diàleg, la comunicació i el respecte.
- La formació del professorat per promocionar oportunitats de creixement col·lectiu i per desenvolupar projectes educatius compartits.

En aquest context es defineix l'atenció educativa a l'alumnat com el conjunt de mesures i suports destinats a tots els alumnes, amb la finalitat que avancin en l'assoliment de les competències de cada etapa educativa i la transició a la vida adulta, tot afavorint el seu desenvolupament personal i social, en el marc d'un sistema educatiu inclusiu.

El sistema educatiu inclusiu promou l'atenció educativa a tots els alumnes i es fixa de forma especial en aquells alumnes amb un risc més gran de marginació o d'exclusió, fet que implica establir un seguiment i una actuació específics de la seva presència, participació i èxit. La inclusió, més enllà de la provisió de serveis, comporta un canvi en les expectatives d'aprenentatge de tot l'alumnat, un reconeixement de les possibilitats d'aprendre els uns dels altres i un treball interactiu dels professionals per donar respostes adequades a les necessitats de l'alumnat. Les mesures i els suports per a l'atenció educativa dels alumnes han de preveure el grau d'intensitat que correspongui: mesures i suports universals (adreçats a tots els alumnes), addicionals (per als alumnes que tenen circumstàncies personals singulars o de vulnerabilitat) i intensius (actuacions extraordinàries adaptades a la singularitat dels alumnes amb necessitats educatives especials).

L'educació inclusiva de tot l'alumnat crea nous marcs de convivència i genera noves complicitats que afavoreixen l'equitat i la cohesió social. És un valuós instrument per afrontar un dels reptes de les societats del segle XXI: avançar, col·lectivament, en la igualtat de drets i oportunitats de totes les persones, sense discriminacions per raons d'origen, de sexe o capacitat, des del respecte a l'heterogeneïtat, la coeducació, l'interculturalisme i la relativitat i interactivitat de les necessitats educatives, entre altres principis (Efrem Carbonell 2017).

2. Resolució de conflictes

ABSENTISME

Què és l'absentisme?

L'absentisme és l'absència reiterada i no justificada, dins l'horari escolar, d'alumnat en edat d'escolarització obligatòria en el centre educatiu on està matriculat. Introducció El terme absentisme s'utilitza per expressar diferents situacions de ruptura escolar. Així, se sol emprar també per indicar situacions de desescolarització o abandonament escolar. És per això que calí aclarir aquests conceptes:

- a) No-escolarització: Fa referència al fet que els progenitors, els titulars de la tutela o els guardadors d'un infant o adolescent en període d'escolarització obligatòria no gestionin la plaça escolar corresponent sense una causa que ho justifiqui.
- b) Abandó escolar: Implica el cessament indefinit de l'assistència a la plaça escolar corresponent per l'infant o l'adolescent en període d'escolarització obligatòria. L'abandonament suposa una ruptura definitiva amb l'escola i els alumnes esdevenen desconeguts per a l'escola tot i estar-hi matriculats.
- c) Desescolarització: Fa referència a aquell alumnat que deixa d'estar matriculat en un centre educatiu.

Mentre que la no-escolarització sol produir-se en les primeres edats, l'abandó escolar i la desescolarització són problemàtiques més presents entre els 12 i els 16 anys. L'absentisme té un gran ventall, des del puntual fins al crònic. El centre educatiu, amb la xarxa del seu entorn, n'ha de tenir en compte els diferents graus i tipus a l'hora de dissenyar protocols d'actuació.

Pel que fa a les causes, en alguns casos, l'absentisme pot expressar una actitud d'estranyament i desmotivació davant l'escola però també pot ser una forma de transgressió de les normes o de desvinculació enfront de la cultura escolar. En qualsevol cas, cal tenir en compte els factors de risc que poden afavorir l'aparició de casos d'absentisme i abandó escolar ja siguin de caràcter personal, familiar, contextual, curricular, etc. i que, a vegades, pot ser resultat d'una combinació d'aquests factors.

Malgrat això, les respostes davant l'absentisme no poden focalitzar-se en l'alumne/a absentista com a problema sinó en l'entorn en què es produeix, incidint i analitzant les causes de l'absentisme més enllà de les intervencions normatives i reactives que poden acabar cronificant-lo.

Els centres educatius, en el marc de la comissió de convivència, establiran un espai de coordinació per al tractament de l'absentisme escolar on participaran professionals externs del centre. Els plans integrals d'intervenció s'han de situar i entendre en el marc d'una escola inclusiva, acollidora i oberta, lligats a projectes de millora d'estratègies metodològiques i organitzatives adreçades a facilitar la reincorporació de l'alumnat a l'aula.

CONFLICTES GREUS

Què entenem per conflictes greus?

Els conflictes greus son aquelles conductes tipificades en l'article 37 de la Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació; entre d'altres, indisciplina, injúries, amenaces, agressions i vexacions personals, danys materials i patrimonials, alteració injustificada i greu de les activitats del centre, possessió de mitjans o substàncies perjudicials per a la salut, etc. Aquestes conductes s'han de considerar especialment greus quan impliquin discriminació per raó de gènere, sexe, raça, naixença o qualsevol altra condició personal o social dels afectats. Introducció Els conflictes greus perjudiquen notablement la convivència del centre, perquè generen sentiments d'indefensió, inseguretat i angoixa. Poden afectar qualsevol membre de la comunitat educativa i es poden produir en el propi centre o en el seu entorn immediat. A més de les conductes greus esmentades amb anterioritat, també cal considerar els casos protagonitzats per agents externs però relacionats d'alguna manera amb el centre, com són les lesions i baralles amb armes blanques, les amenaces i agressions per part de grups juvenils violents, el tràfic de drogues, l'evidència de maltractaments físics i psicològics, l'abús sexual, el vandalisme i els robatoris importants. Les normes d'organització i funcionament del centre, tal com indica l'article 24 del Decret 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius, han d'establir les mesures correctores i sancionadores que s'aplicaran davant les faltes o irregularitats comeses pels alumnes, que s'han d'inscriure en el marc de l'acció educativa i han de tenir com a finalitat contribuir a la millora del seu procés educatiu.

Per tal de donar resposta a situacions greument contràries a la convivència com l'assetjament, el ciberassetjament, les conductes d'odi i discriminació, la radicalització extremista i els maltractaments i abusos sexuals en l'àmbit educatiu, el Departament d'Ensenyament ha elaborat protocols específics de prevenció, detecció i intervenció que ofereixen un circuit sistematitzat, orientacions i recursos per actuar de manera coordinada i eficaç, garantint la seguretat de tots els membres de la comunitat escolar.

Cal destacar la importància de, a més de tenir en compte l'edat de l'alumnat, defugir de la improvisació per poder treballar coordinadament amb els professionals del centre i amb els agents educatius de l'entorn.

Aquests protocols recullen que davant d'un conflicte greu, a més de la sanció corresponent, cal tenir en compte la possibilitat d'utilitzar mesures de reparació o de reconciliació per tal de restablir la confiança entre les persones la com, entre d'altres, la mediació escolar, o la realització d'activitats d'utilitat social per al centre educatiu o per a la comunitat, així com el disseny d'una intervenció educativa que doni suport a les parts implicades en el conflicte, les seves famílies i el grup classe.

D'acord amb la Resolució ENS/585/2017, de 17 de març, per la qual s'estableix l'elaboració i la implementació del Projecte de convivència en els centres educatius dins el marc del Projecte educatiu de centre, els centres educatius del Servei d'Educació de Catalunya han d'incloure en el seu projecte de convivència la concreció dels protocols per a la millora de la convivència.

GESTIÓ I RESOLUCIÓ POSITIVA DELS CONFLICTES

Què entenem per conflictes lleus?

Els conflictes lleus són un conjunt de conductes contràries a les normes de convivència del centre. Es tracta, majoritàriament, de conductes disruptives a l'aula i situacions de conflicte interpersonal. Són considerades conductes contràries a la convivència totes les tipificades per l'article 37.1 de la Llei d'Educació, quan no siguin de caràcter greu, i també les faltes injustificades d'assistència a classe i de puntualitat.

Els conflictes lleus són font de malestar i dificulten el dia a dia en el centre. Són conductes a les quals, sovint, cal dedicar molt de temps i d'esforços i que tenen efectes negatius sobre el clima relacional i sobre el procés d'ensenyament-aprenentatge. Moltes d'aquestes conductes disruptives es poden evitar o minimitzar plantejant estratègies de gestió eficaç d'aula que inclouen, entre altres, la diversificació de metodologies, el treball en equip, el treball per projectes, les programacions multinivell, etc. Així mateix, l'adquisició d'estratègies proactives possibilita que l'alumnat sigui competent per resoldre el conflicte en la seva fase inicial. En aquest sentit, el tema Educar en la Gestió positiva dels conflictes d'aquesta aplicació té com a objectiu principal proporcionar a l'alumnat les eines, les estratègies i les habilitats necessàries per entendre el conflicte com una oportunitat d'aprenentatge i gestionar-lo de manera constructiva per tal de transformar-lo eliminant els elements violents.

En el cas que, malgrat les mesures preventives i proactives tant a nivell individual com grupal, el conflicte es produeixi o persisteixi, caldrà posar en marxa estratègies d'intervenció. En aquest sentit, les Normes d'organització i funcionament de centre han de recollir quines són les conductes considerades faltes lleus i determinar les mesures correctores i sancionadores oportunes. Aquestes han de tenir un caràcter reparador i restauratiu i, sempre que sigui concordant, poden incloure alguna activitat d'utilitat social per al centre o l'entorn.

D'altra banda, les mesures correctores i sancionadores han de contribuir al procés educatiu dels alumnes de manera que es vetlli per la protecció dels drets dels afectats i s'asseguri el compliment dels seus deures, es garanteixi la continuïtat de les activitats del centre, amb la mínima pertorbació per a l'alumnat i professorat, i s'emprin mecanismes de mediació sempre que sigui pertinent.

3. Organització de centre

ACOLLIDA

Què entenem per acollida?

L'acollida és el conjunt sistemàtic d'actituds i actuacions que el centre educatiu posa en funcionament per acompanyar els nous membres de la comunitat escolar, o els que s'incorporen després de processos d'absència, en la vida i la cultura del centre i, alhora, fer-los participants dels projectes que s'hi desenvolupen.

El centre educatiu ha d'elaborar un Pla d'Acollida que defineixi els procediments a seguir durant l'arribada de nous membres de la comunitat escolar (alumnes, professorat, famílies, PAS, etc.) i ha de crear una estructura organitzativa que permeti plantejar l'acollida com un procés gradual i seqüenciat en el temps, no quedant restringida a un primer contacte o trobada inicial.

Els processos d'acollida mereixen una atenció especial dins el projecte de convivència de centre perquè, com a primer moment de socialització, poden esdevenir un element clau per a la creació de vincles, per establir un bon clima relacional i per afavorir la implicació en el centre de tots els seus membres. En aquest sentit l'acollida no ha de ser entesa com un fet puntual, sinó com un procés continu al llarg de tota la vida escolar. Aquests processos van adreçats a l'alumnat i les famílies, al professorat i personal de l'administració i serveis que s'incorpora al centre i a d'altres professionals que hi puguin intervenir, fent una atenció especial a les persones més vulnerables de qualsevol d'aquests col·lectius.

Cal remarcar que és imprescindible tenir en compte l'aspecte emocional de l'acollida inicial, especialment en el cas de l'alumnat nouvingut i de les seves famílies i dels alumnes amb necessitats educatives tant especials com específiques, per tal de facilitar l'arribada a un entorn de relació i d'aprenentatge nou i promoure l'establiment de vincles que facilitaran el procés d'adaptació al nou entorn educatiu.

D'altra banda, l'acollida a les famílies pot marcar la seva futura participació i implicació amb el centre. Perquè les famílies participin del projecte educatiu del centre, cal que el puguin sentir-lo com a propi i ser-ne part activa des d'un primer moment.

En aquest sentit, el centre ha de preveure en el seu Pla d'acollida de centre actuacions específiques per a l'acollida de les famílies. A més a més, l'acollida també ha de contemplar mesures en la reincorporació després de llargs processos d'absència dels alumnes.

Per aquest motiu, cal fer un seguiment i acompanyament individualitzat de l'alumnat que es reincorpora al centre i establir les mesures educatives i els compromisos necessaris entre la família, el centre i l'alumne per garantir una correcta adaptació.

Una bona acollida ha d'afavorir i permetre compartir què es fa en el centre, per què es fa i de quina manera, com i quan poden participar les famílies en tot el procés. A més, és un bon moment per conèixer i compartir les expectatives, necessitats, responsabilitats... d'ambdues parts i iniciar els primers compromisos, que poden quedar recollits en la carta de compromís educatiu.

ESTRUCTURA I GESTIÓ DELS RECURSOS

Què entenem per estructura i gestió de recursos?

Per tal de garantir un bon clima de centre són necessàries una estructura i una gestió de recursos que el facilitin. Entenem per estructura de centre l'organització que afavoreix la planificació, coordinació i seguiment de les activitats previstes per a la consecució de determinats objectius. Aquesta estructura de centre ha de facilitar la participació i la presa de decisions de tota la comunicació escolar.

Entenem per gestió de recursos la implementació eficient i eficaç dels recursos humans i materials del centre educatiu orientats a assolir uns objectius determinats. Introducció La comunitat escolar és un organisme viu i dinàmic que cal invitar a participar i implicar-se en un projecte comú. Per a tal fi, cal disposar d'òrgans de gestió i participació (consell escolar, comissions mixtes, consell de delegats, etc.) on estiguin representats els diversos sectors de la comunitat.

Aquest òrgans poden facilitar la relació entre el professorat, els alumnes o les famílies i la seva implicació en la vida del centre i això pot incidir directament en el clima de convivència. En aquest sentit i d'acord amb la Resolució ENS/585/2017, de 17 de març, per la qual s'estableix l'elaboració i la implementació del Projecte de convivència en els centres educatius dins el marc del Projecte educatiu de centre, els centres educatius han de constituir una comissió de convivència que tindrà entre les seves funcions col·laborar en la planificació, l'aplicació i el seguiment del Projecte de Convivència.

Per aconseguir una estructura organitzativa eficient, cal una delimitació clara de tasques i funcions i una periodicitat de les reunions. Pel que fa a la gestió de recursos, cal considerar: la gestió de recursos humans i materials, és a dir, l'organització i la gestió de les persones (alumnat, docents, famílies i altres professionals), com s'agrupen, quines funcions duen a terme i com es relacionen i la gestió dels materials. En aquest sentit són especialment rellevants aspectes com l'assignació de tutories significativament complexes a professorat novell o no estable, l'excessiu nombre de professors per equip docent o una deficient planificació i organització dels recursos materials poden dificultar el seguiment de l'alumnat així com el seu procés d'aprenentatge en el centre educatiu, amb repercussions negatives en el clima convivencial del centre. la gestió del temps i l'espai, és a dir, l'organització i la gestió del temps com a recurs funcional que es concreta bàsicament en l'horari i el calendari i la dels espais "propis", compartits, específics, etc.

En aquest sentit, és important tenir en compte aspectes la concentració d'una matèria en una mateixa franja horària (última hora del dia) o la distribució dels cursos més complexos en determinades zones del centre que són factors que poden dificultar la convivència i el procés d'aprenentatge. la gestió del coneixement i lideratge, és a dir, el conjunt de metodologies, pràctiques i tecnologies que faciliten la generació i intercanvi de coneixement entre els membres de la comunitat escolar i educativa així com el desenvolupament de les competències necessàries per a compartir-lo i utilitzar-lo de la millor manera possible.

En aquest sentit, l'estil docent del professorat, així com la seva capacitat de lideratge, són, per últim, altres factors fonamentals per garantir un bon clima de centre que faciliti el procés educatiu i escolar dels alumnes. Les normes d'organització i funcionament de centre (NOFC) són una bona eina per orientar l'estructura de centre i la gestió de recursos amb finalitats convivencials, permeten el desenvolupament del PEC i faciliten l'assoliment dels objectius de centre. Les NOFC, entre altres continguts, recullen els criteris organitzatius dels centres educatius i els criteris i mecanismes pedagògics. Així mateix, han de regular aspectes relacionats amb la participació de la comunitat escolar en la vida del centre.

NORMA

Què implica la gestió participativa de la norma?

La norma és l'instrument regulador de la convivència que té com a finalitat garantir els drets i els deures de tothom. Les normes formalitzen el necessari clima de respecte, seguretat i cordialitat del centre. Es tradueixen en un seguit de drets i deures, compromisos i responsabilitats que regulen i faciliten la vida al centre.

Els centres educatius han d'elaborar les Normes d'Organització i Funcionament de Centre (NOFC) d'acord amb el que estableix el Decret 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius. Les NOFC han d'incloure unes propostes compatibles i coherents amb la normativa vigent de rang superior i adaptades a l'especificat de cada centre. Introducció A l'hora d'establir el marc normatiu del centre cal, en primer lloc, definir els objectius estratègics i operatius que com a centre es volen assolir.

Tot seguit, cal redactar aquelles mesures que afavoreixen la consecució d'aquests objectius i decidir, si pot ser, per consens. Cal preveure la normativa necessària per al seu compliment, que ha de tenir valor educatiu i efecte dissuasori. En aquest sentit, cal no confondre les normes amb simples orientacions. Les normes han de ser poques i clares, consistents i coherents, i han d'ajudar a entendre, assumir i reconèixer els límits. Han de ser públiques i conegudes per tothom, s'han de complir sense excepcions i s'han de revisar periòdicament.

Per interioritzar les normes i vetllar pel seu compliment és important participar en la seva elaboració i debat. Per tant, quantes més persones i col·lectius diferents (alumnat, professorat, familiars, altres professionals, persones d'altres cultures, etc.) participin en aquest procés, més efectiu serà. D'altra banda, la gestió participativa d'aquestes normes comporta, a més de la implicació en la seva elaboració, el seu compliment per part de les persones afectades. El seu caràcter educatiu promou, també, l'educació per a l'assumpció de les conseqüències dels propis actes i la capacitat de plantejar-hi alternatives.

PARTICIPACIÓ

Què entenem per participació?

Participar és ser i sentir-se part d'una organització en la qual es considera part activa. La participació és una manera d'unir esforços, de generar sentiment de comunitat i de crear un ambient inclusiu. En l'àmbit educatiu participar vol dir, sobretot, ser protagonista del propi procés educatiu. La participació educativa és el camí per avançar en processos comunitaris de treball i d'aprenentatge en xarxa, orientats a l'èxit educatiu, a l'afavoriment de la convivència i a la millora de l'entorn.

Els centres educatius han de promoure la participació de tota la comunitat educativa i crear les condicions perquè pugui ser una realitat quotidiana en la vida del centre. Aprendre a participar, tant en la construcció dels coneixements a l'aula com en la vida del centre i de l'entorn, requereix actuacions i metodologies orientades a desenvolupar competències personals per formar persones responsables i una ciutadania compromesa i solidària.

D'altra banda, és molt clar que se n'aprèn participant; per això la participació vol estructures que la facilitin i pràctiques que hi invitin. El centre educatiu ha de guiar l'exercici dels drets vinculats a la participació de l'alumnat: a la informació, a la llibertat d'expressió, a la llibertat de reunió i d'associació. Cal promoure estratègies que ajudin i motivin l'alumnat a participar en les activitats de l'aula, del centre i de l'entorn i cal que hi hagi coherència entre aquests tres àmbits. Les normes d'organització i funcionament dels centres han de determinar formes de participació dels alumnes que facilitin la seva presència en la vida del centre, el diàleg i la corresponsabilització, n'afavoreixin el compromís en l'activitat educativa i propiciïn la seva formació en els hàbits democràtics de convivència.

D'altra banda, la participació de les famílies en el centre educatiu és un factor determinant en l'èxit educatiu dels fills i filles. Per a tal fi, la carta de compromís educatiu és l'instrument que estableix el marc de comunicació i de participació entre el centre educatiu i la família per dur a terme una acció coherent i coordinada en el desenvolupament personal, acadèmic i social de cada infant i jove. Així mateix, l'aplicació informàtica Escola i Família. Junts x l'Educació ofereix als centres elements de diagnòsi, propostes d'actuacions i recursos per facilitar la participació de la família en els processos educatius dels fills i en el funcionament del centre

Tot seguit es mostren alguns dels conceptes clau en el Projecte de Convivència de l'escola:

Agressió: acció no justificada contra l'equilibri, la integritat o els drets d'una persona mitjançant amenaces o atacs.

Assertivitat: És la capacitat d'expressar i defensar les pròpies emocions i idees tot respectant les dels altres.

Assetjament (Bullying): Qualsevol forma de maltractament físic, verbal, psicològic, social, moral, sexual, ideològic o virtual, sostingut en el temps, definit per la seva freqüència i intencionalitat de causar dany i patiment a un subjecte en concret, que pot ser exercit per un individu o un grup, amb participació passiva o activa de la resta de companys, produït per una desigualtat de poder, generant un canvi de personalitat en la víctima o víctimes (ansietat, descens de l'autoestima, quadres depressius) que dificulten la seva integració en el medi escolar i el desenvolupament normal dels aprenentatges. Aquesta acció negativa i intencionada, situa la víctima en una posició de la que difícilment pot sortir-ne pels seus propis mitjans.

Ciberassetjament: assetjament intencionat, repetit i mantingut en el temps portat a terme a través de les tecnologies que pot produir-se a l'escola i fora d'ella, amb o sense anonimat per grups d'individus contra víctimes que no poden defensar-se.

Empatia: És la capacitat per connectar, respectuosament, amb els sentiments i les emocions de les altres persones i per comprendre els seus arguments i punts de vista.

Pràctiques restauratives: Les pràctiques restauratives constitueixen un ventall d'eines que permeten prevenir, detectar, gestionar i resoldre les situacions de conflicte per tal de millorar la convivència i reforçar els vincles afectius entre les persones afectades per aquestes situacions.

Violència: Coacció física o moral exercida sobre una persona per obligar-la a una determinada acció o omissió

Els rols de situacions d'assetjament

Persona víctima: qui rep l'agressió

Persona agressora: comença l'assetjament i en pren part activa.

Persona seguidora: no comencen l'assetjament però en prenen part activa.

Persona partidària: no prenen part activa però el recolzen mostrant un suport obert.

Persona espectadora: no prenen posició, el que succeix no va amb ells.

Possible persona defensora: pensem que caldria ajudar la víctima, però no ho fan.

Persona defensora: no els agrada l'assetjament i ajuden la víctima o ho intenten

Normativa

La Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, estableix a l'article 121.2 l'obligatorietat que tots els centres elaborin un Pla de convivència i l'incloguin dins el Projecte educatiu de centre.

La Llei Orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la millora de la qualitat educativa, determina a l'article 124.1 que els centres inclouran a la programació general anual el seu pla de convivència i totes aquelles actuacions i activitats programades per al foment de la convivència escolar.

La Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació, disposa a l'article 30 que l'aprenentatge de la convivència és un element fonamental del procés educatiu i així ho ha d'expressar el projecte educatiu de cada centre. Els centres han d'establir mesures de promoció de la convivència.

El Decret 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius, disposa a l'article 23.2 que les normes d'organització i funcionament del centre han d'incorporar les mesures de promoció de la convivència establertes en el centre.

El Decret 279/2006, de 4 de juliol, sobre drets i deures de l'alumnat i regulació de la convivència en els centres educatius no universitaris de Catalunya, reforça el caràcter educatiu que han de tenir els processos i les accions que s'emprenquin, tant per prevenir com per corregir conductes inadequades. A l'article 6 s'estableix que a cada centre s'ha de constituir una comissió de convivència.

La Resolució ENS/585/2017, de 17 de març, per la qual s'estableix l'elaboració i la implementació del Projecte de convivència en els centres educatius dins el marc del Projecte educatiu de centre, determina que els centres educatius del Servei d'Educació de Catalunya han de tenir implementat el Projecte de convivència en el marc del seu Projecte educatiu, en un termini màxim de tres anys a partir de la data de publicació.

Objectius

El Projecte de Convivència és l'instrument on es reflecteixen les accions que el centre docent desenvolupa per capacitar tot l'alumnat i la resta de la comunitat educativa per a la convivència i la gestió positiva dels conflictes.

(Projecte de Convivència i èxiteducatiu. Departament d'Ensenyament. 2016)

Els objectius del Projecte de convivència tenen el seu marc de referència en l'Ideari de l'escola i en la voluntat de la nostra comunitat escolar de cultivar tots els recursos personals dels alumnes per ajudar-los a esdevenir "persones competents, autònomes, lliures, responsables, felices, amb una sòlida preparació intel·lectual i un bon desenvolupament físic, moral i social".

(Extret de l'Ideari de l'Escola Proa. 2013)

Així, els 2 objectius generals són:

- 1. Crear un clima escolar i de relació entre totes les persones de l'escola que afavoreixi el respecte mutu, el benestar, l'entesa i la voluntat de col·laboració com a base per al treball ben fet, l'aprenentatge i el progrés en l'adquisició de competències.**
- 2. Promoure la coresponsabilitat i implicació de tots els agents de l'escola assumint la pròpia responsabilitat envers les actituds i els fets que ocorren en l'entorn escolar.**

Els objectius generals sobre la convivència a l'escola es concreten en aquests objectius específics:

<p>1. Assegurar i garantir la participació, la implicació i el compromís de tota la comunitat escolar.</p>	<p>1.1 Sensibilitzar la comunitat escolar de la necessitat d'elaborar un Projecte de convivència amb la implicació i el compromís de tots els agents educatius.</p> <p>1.2 Elaborar una diagnosi participativa sobre la situació de la convivència en el centre.</p> <p>1.5 Incrementar la formació de la comunitat escolar en relació amb la convivència.</p>
<p>2. Ajudar cada alumne a relacionar-se amb si mateix, amb els altres i amb el món.</p>	<p>2.1 Potenciar les competències socioemocionals.</p> <p>2.2 Potenciar les habilitats i competències necessàries per a la gestió positiva dels conflictes.</p> <p>2.3 Educar infants i joves en el desenvolupament d'uns valors instrumentals (respecte, esforç, responsabilitat, etc.) que els permetin formar-se com a futurs ciutadans responsables i compromesos.</p> <p>2.4 Potenciar la competència social i ciutadana de l'alumnat.</p> <p>2.5 Educar en el valor de la norma i potenciar la participació de l'alumnat en la seva elaboració.</p>
<p>3. Potenciar l'equitat i el respecte a la diversitat de l'alumnat en un marc de valors compartits.</p>	<p>3.1 Garantir l'òptima incorporació dels nous membres de la comunitat escolar.</p> <p>3.2 Promoure una cultura inclusiva que respecti i valori les diferències en un marc de valors compartits.</p>
<p>4. Fomentar la mediació escolar i la cultura del diàleg com a eina bàsica en la gestió del conflicte.</p>	<p>4.1 Sensibilitzar la comunitat escolar en la importància del valor del diàleg i la gestió positiva dels conflictes.</p>
<p>5. Fomentar una cultura de la pau i la no-violència, juntament amb els valors que fan possible preservar i enriquir la vida de totes les persones.</p>	<p>5.1 Participar en iniciatives i projectes compromesos en la cultura per a la pau.</p> <p>5.2 Formar les persones perquè siguin capaces d'informar-se, entendre i analitzar críticament situacions de conflicte social, de violència i de pau.</p> <p>5.3 Elaborar una estructura organitzativa i una gestió de recursos que afavoreixin la convivència i el clima escolar.</p> <p>5.5 Afavorir els canals de comunicació del centre educatiu com a elements facilitadors de la convivència i el clima escolar.</p>

Valors i actituds

Què és l'educació socioemocional?

Entenem per educació socioemocional la que permet capacitar de conèixer i reconèixer les pròpies emocions i les dels altres, i saber expressar-les, utilitzar-les i gestionar-les de manera positiva. Això permet adquirir unes adequades actituds personals que ajudaran a establir i mantenir bones relacions amb els altres i a viure en societat.

L'educació socioemocional ha de facilitar també el treball cooperatiu i la gestió positiva dels conflictes, de tal manera que es contribueixi a generar un bon clima de convivència. En aquest sentit, un ambient relacional positiu, amb vincles de confiança i suport, pot facilitar que l'aprenentatge sigui més significatiu, interessant i engrescador i, consegüentment, l'èxit educatiu de tots els nens i les nenes. Introducció L'educació socioemocional pretén potenciar el desenvolupament de les competències socioemocionals com a element essencial per a la formació integral dels alumnes.

Segons Rafael Bisquerra, les competències socioemocionals es poden estructurar en cinc grans blocs:

Consciència emocional: implica percebre els propis sentiments i emocions, ser capaç d'identificar-los i de posar-los nom (por, enuig, alegria...).

Regulació emocional: permet gestionar les emocions de manera apropiada, tant per prevenir estats emocionals negatius (l'ansietat, l'estrès, la depressió...) com per generar emocions positives (l'alegria, l'amor, l'humor...). Requereix de l'autocontrol de les emocions (impulsivitat, ira, violència...)

Autonomia emocional: facilita l'autogestió personal, en la qual intervenen diversos elements com l'autoestima, l'autoconeixement, la capacitat de demanar ajuda, la resiliència o l'autoeficàcia emocional, entesa com la capacitat de generar les emocions desitjades.

Competència social: comporta mantenir bones relacions amb altres persones, el que implica dominar les habilitats socials bàsiques (saber disculpar-se, dir no...) i disposar de capacitat per a la comunicació efectiva, amb actituds prosocials i de cooperació. L'assertivitat, entesa com la capacitat de saber defensar les pròpies idees acceptant i respectant alhora les dels altres, és també una habilitat important per desenvolupar la competència social.

Competències per a la vida i el benestar: ens permeten organitzar la nostra vida de forma sana i equilibrada, facilitant-nos experiències de satisfacció o benestar. Algunes d'aquestes competències són la capacitat de fixar-se objectius realistes, prendre decisions de manera operativa, exercir la ciutadania de forma compromesa i solidària, gaudir del propi benestar i transmetre'l als qui ens envolten, etc.

L'objectiu de l'adquisició de les competències socioemocionals és la presa de consciència d'un mateix i la millora de les condicions de les relacions interpersonals i, per tant, de la convivència dins els centres educatius. Disposar de mecanismes per millorar les competències socioemocionals dels alumnes, com per exemple l'empatia per ser capaç de posar-se en el lloc de l'altre o bé l'assertivitat per fer front a la pressió de grup, els ajudarà a conviure positivament i a gestionar els conflictes en un marc de respecte i de valors democràtics. També pot facilitar la prevenció de l'assetjament, de conductes violentes o de la pertinença a grups de risc.

Actuacions

Centre	<p>Analitzar els conflictes que es donen al centre i les estratègies de resolució i elaborar una diagnosi de necessitats. Recurs A2</p> <p>Establir el procés de mediació, sempre que es pugui, com a estratègia de gestió de conflictes i com a mesura reparadora o reconciliadora, un cop aplicada una mesura correctora o una sanció. Recurs E3</p> <p>Establir mesures d'atenció individualitzada per a l'alumnat amb conductes disruptives (atencions individualitzades, plans individualitzats, etc). Recurs D11</p> <p>Fer difusió del servei de mediació. Recurs E2</p> <p>Incloure en els NOFC les normes d'ús del pati i altres espais (passadissos, entrades i sortides del centre, etc.) així com el funcionament de la vigilància d'aquests espais. Recurs C5</p> <p>Incloure en les NOFC que les mesures sancionadores vagin acompanyades de mesures educatives i/o d'utilitat social per al centre. Recurs C2</p> <p>Intervenir amb rapidesa i fermesa davant rumors, prejudicis, provocacions i la utilització de llenguatge ofensiu. Recurs D4</p> <p>Organitzar el servei de mediació. Recurs E1</p> <p>Programar actuacions específiques de sensibilització (clautres, reunions informatives, comissions mixtes, etc.) sobre la necessitat, davant els conflictes lleus, d'implementar estratègies de gestió i resolució positiva dels conflictes i el servei de mediació. Recurs A1</p> <p>Recollir en els documents de centre (PEC, PAT, PGA...) les estratègies de gestió positiva del conflicte que s'aplicaran davant les irregularitats o faltes comeses per l'alumnat que afectin la convivència. Recurs B1</p> <p>Recollir en les NOFC la mediació com a estratègia de gestió de conflictes. Recurs C3</p>
--------	---

Aula	<p>Aprofitar les xarxes de suport entre iguals per a la gestió i la resolució de conflictes entre iguals. Recurs G1</p> <p>Coordinar-se a nivell d'equip docent respecte a les actuacions i les estratègies a dur a terme a l'aula. Recurs I3</p> <p>Facilitem el coneixement de la mediació com a estratègia de gestió i resolució de conflictes mitjançant situacions teatralitzades. Recurs H3</p> <p>Impulsar el diàleg respectuós i l'escolta activa en els processos de gestió de conflictes a l'aula. Recurs B1</p> <p>Organitzar a les sessions de tutoria assemblees de grup per tal que tot l'alumnat participi en la gestió dels conflictes. Recurs B2</p> <p>Posar en marxa un protocol d'intervenció enfront conductes disruptives. Recurs D3</p> <p>Reflexionar sobre com afecta l'actitud individual en el clima de convivència d'aula i assumir compromisos de millora. Recurs E3</p> <p>Revisar les relacions a l'aula per intervenir en el cas que es donin situacions d'abús de poder i exclusió. Recurs B4</p> <p>Utilitzar els canals de comunicació que ofereix la tutoria individual. Recurs E1</p>
Entorn	<p>Elaborar, en el marc dels PEE, PdAC-convivència. Recurs C4</p> <p>Treballar en xarxa i de manera efectiva amb els agents de l'ordre, els mediadors de la zona i altres agents socials. Recurs C2</p>

A l'Escola l'educació socioemocional es un aspecte fonamental dins l'educació dels nostres alumnes.

A Educació Infantil en el dia a dia es donen molts contextos que permet treballar-ho, però dins de les àgores és quan incidim amb més força. A més, a partir de contes iniciem el treball de valors i emocions de manera vivencial.

A la Primària també es continua amb el treball de les àgores i dins les sessions de tutoria amb els alumnes es tracten temes que ens poden preocupar a nivell emocional.

A la Secundària es continua amb el treball de les àgores i és en els espais de trobada amb el tutor personal i la resta de tutorandos que es genera un treball compartit d'emocions i de treball de les competències socials.

Des del Departament Psicopedagògic s'ha iniciat un treball del coneixement de les emocions amb l'objectiu que tots els alumnes desenvolupin competències sociemocionals al llarg de la seva escolaritat.

Acció	Temporització	Responsable	Indicador
Realització d'àgores a tots els cursos	Tot el curs	Equip docent	Cartell amb temes treballats a les àgores
Participació del Projecte contra l'assetjament escolar (ESO i Batxillerat)	2n i 3r trimestre	Equip docent de secundària, batxillerat Equip Psicopedagògic	Projecte Aquí prou <u>bullying</u>
Realització d'activitats de <u>Mindfulness</u> (ESO i batxillerat)	2n i 3r trimestre	Equip docent de llengües estrangeres	
Realització d'activitat en educació emocional a tots els cursos	3r trimestre	Equip Psicopedagògic i equip docent	Drive compartit amb les activitats

Resolució de conflictes

Què entenem per gestió positiva dels conflictes?

Definim el conflicte com una situació en la qual dues o més persones estan en desacord perquè els seus interessos són incompatibles o bé els perceben així.

L'educació en la gestió positiva dels conflictes té com a objectiu primordial proporcionar a l'alumnat les eines, les estratègies i les habilitats necessàries per entendre el conflicte com una oportunitat d'aprenentatge i gestionar-lo de manera constructiva per tal de transformar-lo eliminant els factors violents.

La mediació és un procés de gestió positiva de conflictes. Parteix del fet que, quan es produeix un conflicte, no es tracta de guanyar o perdre, sinó d'intentar arribar a un acord consensuat i cooperatiu entre les dues parts amb l'ajuda d'un tercer.

Des de l'Escola dotem els alumnes d'eines preventives i de gestió davant el conflicte, és a dir, proporcionar-los habilitats i estratègies que els permetin evitar, si és possible, l'aparició de conductes o situacions violentes. Aquest procés educatiu té una vessant individual i una de grupal.

A nivell individual, l'objectiu serà el desenvolupament de les competències necessàries per gestionar els conflictes positivament, de manera autònoma i responsable.

A nivell grupal, caldrà promoure la cohesió del grup, la comunicació, la presa decisions de manera consensuada i el treball cooperatiu per tal de potenciar un clima que faciliti les relacions interpersonals. En el cas que, malgrat les mesures preventives i proactives, el conflicte persisteixi, pot ser necessari posar en marxa estratègies d'intervenció en què participin terceres persones que creïn un espai i un clima adequats i que facilitin la comunicació. Hi ha diferents formes d'intervenció de tercers: la negociació formal cooperativa o facilitació, l'arbitratge i la mediació.

En la facilitació, la tercera part ajuda les persones involucrades afavorint la comunicació o, fins i tot, fent possible la reunió. L'arbitratge és una forma d'intervenció en la qual la figura del tercer té més pes atès que és ell qui, després d'escoltar les dues parts, pren la decisió que hauran de dur a terme les dues parts.

En el cas de la mediació, les parts exposen el conflicte i proposen la solució i la persona o persones mediadores s'ocupen principalment d'afavorir i equilibrar la comunicació vetllant pel correcte desenvolupament del procés i de les relacions de respecte i cooperació entre les parts implicades. D'aquesta manera es promou l'enfortiment personal i la capacitat d'aprofitar els conflictes per transformar la realitat, partint de la responsabilització de les parts afectades i de la gestió democràtica de la convivència.

Les pràctiques restauratives són eines que pretenen millorar la convivència a través de la creació de vincles, de fer comunitat i abordar el conflicte des de la reparació del dany i el restabliment de les relacions personals. En aquest sentit les pràctiques restauratives promouen la participació de tot l'alumnat implicat, ja sigui directament o indirectament, en processos que els permeten responsabilitzar-se de les seves accions i comprometre's en les solucions.

A l'Escola cal prendre una sèrie de mesures que ajudin a poder detectar aquestes formes de maltractament per tal de poder intervenir-hi quan abans millor.

Les principals eines de la detecció són:

- 1- L'observació directa a l'aula.
- 2- L'observació directa al pati i a l'espai del migdia
- 3- L'acció tutorial i converses amb l'alumnat.
- 4- Reunió de tutoria.
- 5- Enquesta sobre clima escolar, sociograma i altres enquestes.
- 6- Les entrevistes amb famílies.
- 7- Servei suport de mediació.

La combinació de totes aquestes mesures i l'observació de les correlacions semblal'aproximació més adequada.

En cas que a l'Escola siguem coneixedors d'un conflicte parlem amb l'alumnat implicat de manera individual perquè ens expliqui la seva versió dels fets.

Quan el conflicte és greu o es repeteix en el temps, es convoca l'alumnat implicat perquè parli amb coordinació i psicopedagogia i expliqui la seva versió dels fets.

Amb anterioritat, el tutor/a ha informat a l'Equip Psicopedagògic i coordinació dels antecedents del conflicte.

Quan el conflicte ve de lluny i es va repetint de forma sistemàtica es fa una proposta de mediació entre iguals. Per tal que aquesta mediació sigui efectiva, les dues parts han d'estar d'acord en engegar-la. Les persones mediadores són alumnes de cursos superiors que no tinguin cap mena de vincle amb l'alumnat implicat i es duu a terme en horari de pati al llarg d'una o dues sessions, en l'espai adjudicat per fer-ho . (Vegeu Annex II)

Davant de les situacions de conflicte, els docents hem de ser capaços de donar una resposta equilibrada i justa a les necessitats i demandes de les persones implicades i afectades.

En els més petits (Educació Infantil i Cicle Inicial) s'utilitzen estratègies que ajudin a millorar l'empatia i assertivitat de les persones implicades. Això és més complex en el cas dels alumnes a partir del Cicle Mitjà, Superior, ESO i Batxillerat. Un cop verificada la informació de totes les parts implicades en el conflicte, es cita les famílies per informar i buscar estratègies comunes, que ens permetin actuar des de l'escola i des de casa, i així augmentar-ne l'eficàcia. Quan la Direcció Pedagògica considera que per la gravetat dels fets cal instruir un expedient acadèmic, abans de resoldre una sanció, s'ha d'assessorar per la Comissió de convivència.

En cas de conflicte greu entre l'alumnat o entre famílies, la Direcció de l'Escola pot sol·licitar la intervenció dels Mossos d'Esquadra per tal de garantir la seguretat de la comunitat escolar

Davant d'una situació de conflicte a l'Escola seguim el següent mecanisme:

1. Es detecta un possible cas d'assetjament.

S'informa al tutor/a del curs, a l'Equip Psicopedagògic i a Coordinació del cicle del possible cas d'assetjament.

Es recull informació del cas a través de testimonis, observació directa i entrevistes amb les persones implicades. Conjuntament es valorarà la gravetat de la situació i es prendran mesures provisionals si s'escau.

Coordinació informa a l'Equip Directiu de la situació. El professorat decideix aplicar el protocol d'intervenció si hi ha un cas d'assetjament real.

Actuacions

Centre	<p>Compartir amb els diferents serveis del centre (menjador, acollida matinal, extraescolars, etc.) els objectius del programa de competència social que el centre desenvolupa. Recurs C2</p> <p>Concretar en la Programació general anual de centre les accions que es realitzaran per fomentar l'educació socioemocional en el centre. Recurs B2</p> <p>Fomentar la implementació i ús d'un servei de mediació com una forma de treballar continguts d'educació socioemocional. Recurs D5</p> <p>Incloure en el Projecte de convivència de centre els objectius d'un programa de competència social. Recurs B3</p> <p>Incloure en la memòria anual la valoració de les actuacions realitzades per promoure l'educació socioemocional, elaborant, si escau, propostes de millora. Recurs H2</p> <p>Incorporar els valors de l'educació socioemocional en el Projecte educatiu. Recurs B1</p> <p>Programar actuacions específiques de sensibilització (claustrs, reunions informatives, comissions mixtes, etc.) sobre educació socioemocional. Recurs A1</p> <p>Programar, des del currículum, la competència social. Recurs D1</p> <p>Recollir el grau de satisfacció dels diferents agents de la comunitat escolar sobre les mesures i actuacions destinades a fomentar l'educació socioemocional en el centre. Recurs H1</p>
--------	--

Aula	<p>Contemplar en la tutoria individualitzada els aspectes emocionals i afectius i les expectatives dels alumnes. Recurs A1</p> <p>Dur a terme activitats per la prevenció del mal ús relacional de les tecnologies de la comunicació. Recurs D6</p> <p>Fer accions de Servei Comunitari com un instrument per desenvolupar la competència social i el compromís cívic. Recurs C4</p> <p>Fer servir les tecnologies de la informació i de la comunicació com a eina per enriquir la competència comunicativa. Recurs D5</p> <p>Fer ús de mètodes d'aprenentatge cooperatiu (treball d'investigació, ensenyament recíproc, aprenentatge entre iguals, projectes compartits...) per facilitar la comunicació i la relació entre l'alumnat. Recurs E1</p> <p>Formar l'alumnat en la comunicació audiovisual per fer-lo capaç d'analitzar críticament els missatges audiovisuals i els valors que se'n desprenen. Recurs D3</p> <p>Incorporar els llenguatges expressius i artístics a la pràctica educativa per aportar-hi una dimensió expressiva i creativa. Recurs D4</p> <p>Potenciar els càrrecs de responsabilitat (delegat/da, encarregats de material, llista, neteja, etc.) i les assemblees d'aula com una oportunitat per fomentar la competència social. Recurs B4</p> <p>Potenciar la tutoria entre iguals en el grup classe i entre l'alumnat de diferents nivells. Recurs B1</p> <p>Potenciar un espai i un temps a l'aula per poder gaudir de períodes de silenci, que permetin a l'alumnat els moments d'introspecció i reflexió propis del procés d'aprenentatge. Recurs E4</p> <p>Promoure activitats curriculars que permetin expressar i argumentar opinions, pensaments, emocions i vivències. Recurs C3</p> <p>Promoure la metodologia de l'aprenentatge servei. Recurs E3</p> <p>Realitzar activitats perquè l'alumnat desenvolupi la consciència emocional (percebre emocions i sentiments, identificar-los, posar-hi nom, expressar-los, etc.). Recurs A2</p>
------	---

	<p>Recollir en els continguts específics addicionals de la carta de compromís educatiu les mesures necessàries i els compromisos entre família i tutor del centre per promoure la competència social. Recurs F4</p> <p>Responsabilitzar l'alumnat del seu aprenentatge. Recurs A5</p> <p>Treballar els elements bàsics de bona comunicació (l'escolta i el respecte al torn de paraula, els agraïments, les disculpes, les salutacions, etc.). Recurs D1</p> <p>Vetllar perquè les situacions de canvi de classe o d'activitat es facin de manera ordenada i relaxada. Recurs E5</p>
Entorn	<p>Col·laborar amb els mitjans d'àmbit local (ràdio, premsa, televisió) per implicar l'alumnat en programes i millorar la seva competència comunicativa (per exemple, programa escola - ràdio). Recurs E4</p> <p>Coordinar-se amb les biblioteques municipals per potenciar les capacitats comunicatives (gust per la lectura, etc.) i el respecte per la diversitat lingüística (per exemple, l'activitat "conta contes"). Recurs E3</p> <p>Fomentar l'aprenentatge de la llengua catalana com element de comunicació i cohesió social. Recurs B2</p> <p>Promoure i valorar la participació i implicació de l'alumnat en les diferents entitats locals, culturals, esportives i cíviques. Recurs E1</p>

<u>Acció</u>	<u>Temporització</u>	<u>Responsable</u>	<u>Indicador</u>
<u>Elaboració d'un decàleg de convivència Infantil i Primària</u>	2n trimestre	<u>Caps Infantil i Primària</u>	<u>Decàleg</u>
<u>Creació del grup de mediadors de l'Escola</u>	2n trimestre	<u>Responsable Departament Psicopedagògic Escola</u>	<u>Grup de mediadors</u>
<u>Revisió del document protocol en la resolució de conflictes</u>	1r trimestre	<u>Equip Directiu i la Comissió de convivència</u>	<u>Document (Annexe I)</u>

Organització del centre

Què entenem per comunicació?

Entenem per comunicació, en general, el fet d'intercanviar informació. La comunicació és la base de la relació entre les persones, permet compartir coneixement, idees i opinions així com expressar els nostres sentiments i entendre els dels altres. En el marc del projecte de convivència i des d'una perspectiva organitzativa, la comunicació permet estar informats i establir vincles per evitar situacions de malentesos i confusions.

Introducció

El comportament de les persones que formen part d'una organització, com és el cas d'un centre educatiu, depèn de les informacions que rep i de les relacions que s'estableixen dins la pròpia organització. Una organització disposa d'un bon sistema de comunicació quan tothom, tant les persones que en formen part com els possibles usuaris, coneixen els canals de comunicació existents i com accedir a la informació que l'organització genera. Els centres educatius, com a estructures organitzatives que aprenen, han de disposar d'una estratègia comunicativa, i ser capaços de generar espais per compartir informació i coneixement, per créixer com a organització.

Els centres educatius, a més de tenir dissenyada una estratègia comunicativa, han de vetllar perquè els professionals que hi treballen desenvolupin les habilitats comunicatives necessàries, i contemplin en les seves relacions tant aspectes de llenguatge verbal com no verbal.

Cal destacar també el paper de la llengua catalana com element fonamental de comunicació i cohesió social, sent la llengua comuna de relació en un marc de respecte a la diversitat lingüística. Avui dia l'ús de les eines digitals és un recurs habitual, ja que aquestes permeten una comunicació fluïda i immediata, alhora que faciliten l'accés a la informació. Les eines tecnològiques tenen un potencial de comunicació que cal aprofitar per a la millora de les relacions en l'àmbit escolar.

COMUNICACIÓ AMB LES FAMÍLIES

Quan una família arriba a l'Escola es fa una entrevista amb el coordinador d'etapa i en el cas que sigui un alumne amb NEE, també amb la psicopedagoga del cicle.

A l'inici de P3 es fa una entrevista amb la família abans de començar el curs.

- En el cas de l'alumnat de parvulari, es compta amb les respostes que les famílies han fet a un ampli qüestionari sobre la història personal i aspectes evolutius i una entrevista realitzada un cop feta la matrícula.
- Per crear els nous grups de P3 es tenen en compte aspectes com el mes de naixement, el control d'esfínters, si ha assistit a l'escola bressol, NEE (L'alumnat amb NEE es distribueix equitativament a les quatre classes del curs)
- Quan un alumne/a entra nou en un curs ja format, es té en compte la dinàmica del grup classe i el nombre d'alumnes amb NEE.

Sempre involucrem l'alumnat d'una classe en l'acolliment de l'alumne/a que entra de nou, acompanyant-lo en el coneixement de les instal·lacions de l'escola, jugant amb aquesta persona a l'hora del pati, etc.

- Des de coordinació es fan visites guiades a l'escola on s'explica l'Escola, la seva metodologia, el funcionament i les característiques de cadascuna de les etapes.

Durant les visites a les famílies noves, se'ls dona a conèixer els diferents òrgans de participació. A les reunions d'inici de curs se'ls informa de quins són els canals de comunicació amb les persones docents (correus electrònics, plataforma clickedu, telèfon, entrevistes personals, blocs, etc.

- Des de la plataforma clickedu les famílies són informades d'informacions relacionades en la formació acadèmica del seu fill/a. A més també permet la comunicació amb el tutor i la comunicació de faltes d'assistència.

- La pàgina web de l'Escola és un element de difusió tant del Projecte Educatiu de Centre com del dia a dia de la comunitat educativa.
-

-
- Quan tenim un alumne/a que presenta alguna dificultat d'aprenentatge específica es fa una entrevista amb la família, la tutora i el departament psicopedagògic. En aquesta reunió la família ens informa de les dificultats que ha de fer front l'alumne/a i els expliquem l'actuació específica que es farà des de l'escola.

Aquestes reunions es continuaran fent al llarg del curs a mesura que la família o l'Escola les vagi necessitant. Si és necessari, l'Equip Psicopedagògic de l'Escola recolza aquestes trobades i fa d'enllaç amb d'altres agents externs especialitzats com ara, CREDAC o EAP entre d'altres.

- Les reunions d'inici de curs s'aprofiten per orientar a les famílies, explicant les característiques pròpies de l'edat i donant pautes educatives. En aquestes reunions hi participa a més de les tutores la psicòloga del cicle.
- Durant el curs es realitzen com a mínim dues reunions amb la família i el tutor/a. La família constitueix una part fonamental en el procés de detecció i intervenció quan els alumnes tenen dificultats de convivència amb els altres.

COMUNICACIÓ DOCENTS

Es realitzen reunions de cicle setmanals, on es genera l'espai de comunicació i d'informació entre docents.

Prèviament a l'inici de la reunió els assistents reben l'ordre del dia per tal que aquesta sigui més efectiva. Un cop finalitzada es realitza l'acta de la reunió que es penjarà a la plataforma digital dels docents.

És en les reunions de claustre on es donen les informacions generals de centre. Cada etapa té el seu responsable que és el que coordinarà la comunicació entre etapa i Equip Directiu.

L'Equip de mestres es reuneix trimestralment amb l'Equip Psicopedagògic de l'Escola per tal de fer una valoració dels grups. Els tutors de manera individual i segons les necessitats es reuniran periòdicament amb el psicòleg de l'etapa per fer seguiment de casos particulars.

Els docents disposen d'un full registre durant les entrevistes amb les famílies, així com un guió que varia segons l'etapa. Un cop feta l'entrevista, aquesta queda registrada de manera interna dins la plataforma.

COMUNICACIÓ AMB ELS ALUMNES

A través de la plataforma clickedu els alumnes poden comunicar-se amb els seus tutors o professors. De la mateixa manera, poden comunicar-se amb els companys d'aula tot fent ús de la missatgeria interna de la plataforma. Durant la seva escolaritat els alumnes són formats per fer un ús responsable d'aquesta plataforma així com d'altres eines tecnològiques de la comunicació i la informació.

Els alumnes també tenen un espai de trobada amb els seus iguals, anomenada àgora. Dins les àgores es treballen temàtiques diverses, entre ells aspectes relacionants amb la convivència dins l'Escola però també de la societat. A més cada curs a partir de Cicle Inicial té els seus delegats, que fan trobades quan s'han d'organitzar activitats que involucren a tota l'Escola.

A partir de la secundària, els alumnes a més de tenir el tutor d'aula ells escullen qui serà el seu tutor personal. D'aquesta manera es creen uns grups "tutorandos" engre alumnes de tota la secundària on el tutor escullit fa trobades periòdiques amb tot el grup o bé de manera individual. El tutor personal té un paper molt important de mediació, d'orientació i acompanyament en aquesta etapa.

Actuacions

Centre	<p>Aportar les experiències que es duen a terme en el centre als seminaris de traspàs primària-secundària, reunions amb altres centres de l'entorn, espais virtuals d'intercanvi o pràctica compartida (xtec.cat), etc. Recurs G2</p> <p>Concretar en la Programació general anual de centre les actuacions i estratègies per dinamitzar la comunicació i l'intercanvi d'informació entre els membres de la comunitat educativa i la projecció exterior del centre. Recurs B2</p> <p>Concretar en les Normes d'organització i funcionament del centre els sistemes de comunicació i informació. Recurs B4</p> <p>Crear espais i canals de comunicació diversificats per recollir suggeriments i comentaris, tant virtuals com físics. Recurs C1</p> <p>Difondre entre els professionals del centre pautes de comunicació, tant pel que fa a la comunicació verbal com no verbal. Recurs A3</p> <p>Donar orientacions al professorat per fer de les reunions sessions de treball efectives. Recurs D1</p> <p>Elaborar un protocol que reculli la política comunicativa del centre i donar-lo a conèixer a tots els membres de la comunitat educativa. Recurs C4</p> <p>Especificar, en els continguts comuns de la Carta de compromís educatiu, els mecanismes de comunicació entre les famílies i els centres. Recurs B3</p> <p>Fer de la pàgina web un element de difusió i comunicació de les bones pràctiques i dels aspectes més rellevants del centre. Recurs E5</p> <p>Habilitar mecanismes per accedir a la informació i als acords presos en les reunions en cas de no assistència (moodle, dropbox: actes, resum de les reunions, etc.). Recurs D2</p> <p>Incloure en el Pla d'acollida els mecanismes de comunicació i informació a famílies, alumnat i la resta de comunitat escolar. Recurs B5</p> <p>Incloure en el Pla de Formació de centre actuacions formatives adreçades a la direcció del centre per a la millora de la gestió de la informació i el coneixement. Recurs F3</p> <p>Incloure en el Pla de Formació de centre actuacions formatives per a la millora de l'ús i gestió de canals virtuals de comunicació</p>
--------	--

(xarxes socials, blocs, web, correu electrònic, etc.). [Recurs F2](#)

Incloure en la memòria anual la valoració de les actuacions realitzades per millorar els sistemes d'informació i comunicació del centre, elaborant, si escau, propostes de millora. [Recurs H2](#)

Incorporar en el Pla de formació de centre accions orientades a l'adequació de les estratègies i habilitats comunicatives, enteses en el sentit més ampli. [Recurs F1](#)

Organitzar esdeveniments i projectes compartits amb altres centres de l'entorn (Jornades de Portes Obertes, visites a centres adscrits, etc.). [Recurs E4](#)

Organitzar i difondre esdeveniments que projectin una bona imatge del centre (concursos, celebracions, diades, etc.). [Recurs E3](#)

Programar actuacions específiques de sensibilització (clautres, reunions informatives, comissions mixtes, etc.) sobre l'ús del català com a llengua de cohesió social i d'igualtat d'oportunitats. [Recurs A2](#)

Programar actuacions específiques de sensibilització (clautres, reunions informatives, comissions mixtes, etc.) sobre la necessitat de potenciar la comunicació entre tots els membres de la comunitat educativa. [Recurs A1](#)

Recollir el caràcter comunicatiu del centre en el Projecte educatiu i en la resta de documents del centre. [Recurs B1](#)

Recollir el grau de satisfacció dels diferents agents de la comunitat escolar sobre els sistemes d'informació i comunicació del centre. [Recurs H1](#)

Seguir les instruccions establertes pel Departament d'Ensenyament per fer arribar les bones pràctiques que el centre realitza i que se'n faci difusió. [Recurs G1](#)

Sistematitzar el coneixement de les reunions per ajudar a prendre decisions o millorar com a organització. [Recurs D3](#)

Tenir en compte les indicacions sobre protecció de dades i imatges que aporten els documents per a l'organització i la gestió dels centres en relació amb l'ús d'internet. [Recurs C3](#)

Tenir en compte les orientacions i recursos que ofereix el Pla TAC a l'hora de garantir la presència del centre a internet (portal del centre, plataforma virtual, etc.). [Recurs C2](#)

	<p>Vetllar pel bon estat i manteniment de les instal·lacions del centre (decoració, rètols, il·luminació, etc.). Recurs E2</p> <p>Vetllar per un bon ambient a les entrades i sortides del centre (ordre, netedat, puntualitat, etc.). Recurs E1</p>
--	--

Acció	Temporització	Responsable	Indicador
Realització d'àgores a tots els cursos	Tot el curs	Equip docent	Cartell amb temes treballats a les àgores
Participació del Projecte contra l'assetjament escolar (ESO i Batxillerat)	2n i 3r trimestre	Equip docent de secundària, batxillerat Equip Psicopedagògic	Projecte Aquí prou <u>bullying</u>
Realització d'activitats de <u>Mindfulness</u> (ESO i batxillerat)	2n i 3r trimestre	Equip docent de llengües estrangeres	
Realització d'activitat en educació emocional a tots els cursos	3r trimestre	Equip Psicopedagògic i equip docent	Drive compartit amb les activitats

Aula	<p>Afavorir un entorn personal d'aprenentatge mitjancament l'ús de les tecnologies de la informació i comunicació (eportafolis, wikis, web 2.0, dispositius mòbils, etc.). Recurs D3</p> <p>Aprofitar el lliurament d'informes de seguiment o butlletí de notes de l'alumne com una oportunitat per comunicar personalment les valoracions del curs. Recurs C3</p> <p>Disposar d'un espai adequat per a les entrevistes personals amb l'alumnat. Recurs B3</p> <p>Educar en l'ús responsable de les tecnologies de la informació i comunicació seguint les orientacions del Pla TAC (Internet Segura). Recurs D4</p> <p>Establir el marc de comunicació entre la família i el centre a la carta de compromís educatiu. Recurs E6</p> <p>Establir i difondre entre l'alumnat pautes de comunicació, tant verbal com no verbal, que garanteixin un bon clima a l'aula. Recurs A1</p> <p>Establir un sistema àgil de comunicació i justificació de les faltes d'assistència. Recurs C2</p> <p>Establir, mitjancament eines digitals (pàgina web, intranet, etc.), un sistema àgil de comunicació i justificació de les faltes d'assistència de l'alumnat. Recurs E5</p> <p>Facilitar espais per compartir els continguts de l'informe de seguiment o butlletí de notes. Recurs E7</p> <p>Fer del bloc d'aula o pàgina web una eina d'informació i comunicació de les tasques escolars i altres informacions d'interès. Recurs D1</p> <p>Fomentar en les entrevistes un clima de confiança i de respecte mutu que afavoreixi la comunicació. Recurs B4</p> <p>Fomentar la tutoria entre iguals per facilitar la comunicació amb alumnat nouvingut o amb altres necessitats. Recurs F1</p> <p>Potenciar assemblees d'aula com un element de comunicació. Recurs A2</p> <p>Potenciar la figura dels delegats i delegades com a vehicles de comunicació entre el grup classe i el professorat. Recurs A3</p> <p>Tenir un registre sistematitzat per recollir les dades més</p>
------	---

	<p>significatives de les entrevistes i fer possible el seguiment i el traspàs a d'altres professionals. Recurs B2</p> <p>Utilitzar plataformes de formació a distància (moodle) que faciliten la comunicació entre el professorat i els alumnes (missatgeria, calendari) i entre els mateixos alumnes (fòrum general, minifòrum, etc). Recurs D2</p> <p>Utilitzar un model de guió durant les entrevistes amb l'alumnat, unificat per tot l'equip docent. Recurs B1</p>
Entorn	<p>Col·laborar amb l'administració local per promoure l'ús de la llengua catalana com a llengua de comunicació i cohesió social. Recurs C3</p> <p>Coordinar amb les administracions locals un pla de projecció externa (celebració de festivitats i diades, planificació de jornades de portes obertes, visites a centres adscrits, etc.). Recurs C1</p> <p>Difondre en els mitjans de comunicació locals les bones pràctiques i la participació en iniciatives i projectes de l'entorn. Recurs D1</p> <p>Donar a conèixer les entitats de l'entorn i la seva oferta d'activitats als diferents membres de la comunitat escolar. Recurs D2</p> <p>Establir espais i canals de comunicació amb les diferents regidories i serveis de l'ajuntament. Recurs C2</p> <p>Formar part d'una xarxa de centres. Recurs B1</p> <p>Mantenir espais de comunicació virtual amb altres centres. Recurs B3</p>

Indicadors

Les persones que formen part de la Comissió de Convivència està detallat en l'acta del consell escolar corresponent i les seves decisions i acords consten, també, en les actes del consell escolar.

Aquesta Comissió farà el seguiment d'aquest projecte, reunint-se de forma ordinària una vegada al trimestre i de forma extraordinària sempre que calgui.

Les seves tasques a nivell d'avaluació seran les següents:

- Valoració del seu coneixement i difusió d'aquest projecte en els diferents estaments de la comunitat educativa.
- Valoració de la seva eficàcia d'aquest projecte de convivència.
- Anàlisi de les situacions conflictives que han esdevingut durant el curs escolar.
- Recull de propostes i recomanacions per avançar en la millora del clima de convivència escolar.

Annex

Annex I Actuacions en cas de conflictes lleus

REGLAMENT DE RÈGIM INTERN
TIPIFICACIÓ I CONCRECIÓ DE LES CONDUCTES CONTRÀRIES A LES NORMES DE CONVIVÈNCIA Febrer 2020

CONDUCTA	ACTUACIÓ (professor que actua)	AVISAR als pares	AVISAR Coordinador de cycle	AVISAR Director d'etapa	MEDIACIÓ	ANOTACIÓ a CLICK EDU	OBSERVACIONS
Manca de puntualitat a l'entrada a classe	Amonestació oral (professor)	NO	NO	NO	NO	SI	
Reiteració de, com a mínim, 3 faltes de puntualitat en l'entrada a classe injustificades	Si la situació es reitera, avisar també al Director i realització de temps extra recuperador a la Biblioteca o Laboratori o altre espai alternatiu	SI	NO	NO	NO	SÍ	
Manca injustificada d'assistència a classe	Amonestació oral i realització de les mateixes hores perdudes de temps extra recuperador a la Biblioteca o Laboratori o altre espai alternatiu (tutor personal)	SI	SÍ	NO	NO	SÍ	Si la manca d'assistència es produeix com a conseqüència de l'abandonament injustificat del recinte escolar, cal obrir sanció disciplinària. Si la manca d'assistència és reiterada l'equip psicopedagògic haurà

							d'avisar als serveis socials.
ACTES D'INCORRECCIÓ O DESCONSIDERACIÓ ENVERS ALTRES MEMBRES DE LA COMUNITAT							
No acomplir el deure d'estudi un cop avisat pel professor d'una forma reiterada	Amonestació oral i anotació a clickeu (professor)	SÍ	NO	NO	NO	SI	Si un cop amonestat l'alumne/a segueix reiterant la conducta: realització de temps extra recuperador a la Biblioteca o Laboratori o altre espai alternatiu i avisar al Director.
Dificultar reiteradament (diversos cops a la classe) el dret a estudi dels altres alumnes	Amonestació oral ,anotació a clickeu .(professor) Avisar als pares (tutor personal)	SÍ	SÍ	NO	NO	SI	Si se segueix reiterant en més d'una sessió de classe, aplicar sanció i realització de temps extra recuperador a la Biblioteca o Laboratori o altre espai alternatiu
Gravació d'imatges de persones o objectes sense el consentiment del professor a l'aula, passadissos o patis	Amonestació verbal (professor)	NO	NO	NO	NO	SI	En cas de reiteració s'avisarà al tutor personal i als pares, es pot imposar sanció amb dedicació de dues hores a la comunitat.
Gravació d'imatges de persones sense el consentiment del	Amonestació per escrit (Director) i	SI	SI	SI	NO	SI	Proposta de sanció disciplinària que podria

professor en espais com vestuaris o lavabos	proposta de sanció						arribar a comportar l'expulsió de màxim 5 dies de l'Escola.
ACTES D'INDISCIPLINA							
Incompliment de les ordres dictades pel professor o altre responsable sense menyspreu cap a aquesta persona	Amonestació oral i realització de temps extra recuperador a la Biblioteca o Laboratori o altre espai alternatiu. (professor) Avisar al tutor personal	SÍ	NO	NO	NO	SÍ	
Incompliment de les ordres dictades pel professor o altre responsable amb menyspreu i/o desconsideració greu cap a aquesta persona	Amonestació oral (professor) i proposta d'expulsió de les aules d'un mínim d' 1 dia lectiu (Director)	SÍ	SÍ	SÍ	NO	SÍ	Amonestació per escrit lliurada als pares Si hi ha reiteració de conducta posterior, proposta d'expulsió d'un mínim de 2 dies lectius i obertura d'expedient disciplinari (Director) Tota expulsió comporta l'obligació de realitzar tasques acadèmiques a la llar familiar durant com a mínim l'horari lectiu.
Incompliment de les sancions imposades	Amonestació oral i aplicació	SÍ	SÍ	SI	NO	SÍ	

	augmentada de la sanció (Director)						
INJÚRIES I OFENSES A ALTRES MEMBRES DE LA COMUNITAT							
Insults, i amenaces lleus a altres alumnes	Amonestació oral (Professor) i pèrdua del dret d'esbarjo un mínim de 2 dies Proposta de resolució positiva del conflicte (Tutor personal)	SÍ	NO	NO	Possible i recomanable	SÍ	
Reiteració d'insults i amenaces a altres alumnes	Amonestació per escrit, proposta de sanció amb hores de dedicació al centre (Director) Proposta d'acció de disculpes (Tutor personal)	SÍ	SÍ	SÍ	Possible i recomanable	SÍ	Realització de tasques reparadores d'un dia, com a mínim, a la Biblioteca o Laboratori o altres espais. Si continua havent reiteració, possibilitat d'iniciar expedient disciplinari (Director). Si s'identifica com un possible cas d'assetjament s'aplicarà el pla antibulling.

Agressió física no greu a un altre alumne/a sense conseqüències físiques evidents	Amonestació oral (professor) i pèrdua del dret d'esbarjo un mínim de 2 dies (tutor personal) i proposta d'expulsió d'un dia de les aules.	SÍ	SÍ	NO	Possible i recomanable	SÍ	Si hi ha reiteració, possibilitat d'iniciar expedient disciplinari, amb proposta d'expulsió d'un màxim de 5 dies lectius (Director)
Agressió física greu a un altre alumne amb conseqüències físiques palpables	Amonestació oral i per escrit, presentació del cas a la comissió disciplinària, obertura de sanció disciplinària	SÍ	SÍ	SÍ	Possible mediació al cap d'uns dies	SÍ	Si hi ha reiteració, obertura d'expedient disciplinari, amb expulsió preventiva del centre un màxim de 15 dies lectius (Director)
Insults, i amenaces lleus a professors, monitors i d'altres adults	Amonestació oral i per escrit (tutor personal). Proposta de sanció disciplinària amb hores de dedicació al centre (Director)	SI	SI	SI	NO	SI	

Reiteració d'insults i amenaces a professors, monitors i d'altres adults	Amonestació oral i per escrit (cap d'estudis), proposta d'expulsió de 5 dies com a mínim) Director	SI	SI	SI	NO	SI	Si hi ha reiteració proposta d'obertura d'expedient disciplinari amb possibilitat d'expulsió del centre per un període màxim de 5 dies lectius.
DETERIORAMENT INTENCIONAT DE MATERIAL							
Ratllar, pintar i/o malmetre taules, portes o altres elements del centre	Amonestació oral i realització de tasques reparadores un mínim de dues hores lectives (tutor personal)	SÍ	SI	NO	NO	SI	Si no és possible la reparació del material, realització de tasques col·laboradores a la biblioteca, laboratori o altres espais
Usar inadequadament equipaments informàtics i/o malmetre material informàtic i tecnològic de baix cost (ratolins, etc)	Amonestació oral, (professor)	SÍ	SÍ	NO	NO	NO	Si hi ha reiteració, avis al Director i pèrdua del dret a usar el material d'un mínim d'una setmana. (Director) Sanció disciplinària amb dedicació de dues hores al centre.
Malmetre equipaments informàtics, tecnològics o d'altres materials o estris d'alt valor econòmic (pantalles, ordinadors, etc)	Amonestació per escrit, pèrdua del dret a usar aquest material per un període llarg a	SÍ	SÍ	SI	NO	SÍ	Sanció disciplinària amb dedicació de quatre hores al centre. I reparació econòmica dels danys produïts.

	determinar i obligació de realitzar tasques reparadores de com a mínim 4 hores, a la biblioteca, laboratori o espai alternatiu (Director) i reposició del material o del seu cost						
SUPLANTACIÓ DE PERSONALITAT, FALSIFICACIONS DE PROVES ESCRITES							
Suplantació del pares o tutors legals de signatures de documents	Amonestació oral i per escrit. Obligació de realitzar tasques per a la comunitat de com a mínim 2 hores a la Biblioteca, Laboratori o espai alternatiu (Director)	SÍ	SÍ	NO	NO	SÍ	La reiteració pot comportar l'obertura d'expedient disciplinari i l'expulsió preventiva d'un dia del centre (Director)
Falsificació d'exàmens o controls avaluatius diversos	Amonestació oral, retirada i	SÍ	SÍ	SI	NO	SI	

durant la seva realització a classe o fora d'ella per incompliment de les normes per a la seva realització	invalidació del document avaluatiu. Realització d'una nova activitat avaluativa quan el professor responsable ho consideri (professor) i realització d'activitat reparadora de com a mínim 2 hores en patis o biblioteca, laboratori o altres espais (tutor personal)						
SOSTRACCIONS DE BÉNS A ALTRES MEMBRES DE LA COMUNITAT							
Sostraccions de béns de valor reduït (estrís escolars fonamentalment) a altres alumnes	Amonestació oral i reparació del material sostret. Possibilitat, segons el material sostret ,de realitzar 1 o 2 hores de tasques	SÍ	NO	NO	NO	SÍ	En cas de conductes reiteratives, amonestació per escrit i realització de 4 hores de tasques de servei a la comunitat en la biblioteca, laboratori o

	de servei a la comunitat a la biblioteca, laboratori o espai alternatiu (Tutor personal)						espai alternatiu (Director)
Sostraccions de béns de valor elevat (aparells electrònics o parts d'aquests, roba, etc) a altres alumnes o a la pròpia Escola	Amonestació oral i per escrit, reparació del material sostret i obligació de realitzar un mínim de 2 hores de tasques de servei a la comunitat en la biblioteca, laboratori o espai alternatiu (Director)	SÍ	SÍ	SÍ	NO	SÍ	En cas de conductes reiteratives, avisar al Director i obertura d'expedient disciplinari (Director)
Sostraccions a professors de material confidencial	Amonestació oral i per escrit, expulsió del centre com a mínim 1 dia lectiu a graduar en funció dels materials sostrets (Director)	SÍ	SÍ	SÍ	SÍ	SÍ	

ACTUACIONS CONTRA LA SALUT							
Fumar dintre el recinte escolar o durant activitats de sortides i estades	Amonestació oral i pèrdua del dret a esbarjos durant 2 dies lectius (Director)	SÍ	SÍ	NO	NO	NO	En cas de reiterar la conducta, amonestació per escrit i pèrdua del dret a esbarjos per un període de 4 dies lectius. (Director)
Portar i/o consumir begudes alcohòliques o d'altre tipus de drogues dins el recinte escolar o durant activitats de sortides i estades, així com assistir a classe havent consumit aquestes substàncies	Amonestació oral i per escrit. Proposta d'expulsió del centre per un període mínim de 1 dia lectiu, en funció de la gravetat (Director)	SÍ	SÍ	SÍ	NO	SÍ	En cas de reiteració, obertura d'expedient acadèmic i expulsió preventiva del centre per un període mínim de 5 dies lectius en funció de la gravetat del fet. (Director)
CONDUCTA	ACTUACIÓ (professor que actua)	AVISAR als pares	AVISAR Coordinador de cicle	AVISAR Director d'etapa	MEDIACIÓ	ANOTACIÓ a CLICK EDU	OBSERVACIONS

Observacions:

Sempre que s'apliqui una sanció disciplinària, aquesta haurà d'estar proposada per una comissió disciplinària (formada per el Tutor Personal, Coordinador de Cicle o Director com a mínim, es podria convocar si es considera necessari a un membre de l'equip psicopedagògic). Aquesta sanció sempre haurà de ser comunicada per escrit als pares.

En el cas que s'apliqui un Expedient Disciplinari caldrà seguir tot el protocol que marquen les normatives legals relatives als drets i deures dels alumnes.

Annex II

La mediació escolar

A l'Escola hi ha un grup de mediació escolar format per alumnes de 3r d'ESO. Aquests alumnes reben una formació per tal de tenir uns coneixements bàsics a l'hora de resoldre conflictes entre iguals. A continuació detallem com funciona aquest servei:

Annex III

La Generalitat de Catalunya ofereix uns protocols que serveixen com a base per a la gestió de conflictes en qualsevol marc escolar

CIRCUIT SIMPLIFICAT D'INTERVENCIÓ DAVANT CONDUCTES DE L'ALUMNAT GREUMENT PERJUDICIALS PER A LA CONVIVÈNCIA

Maig 2019

Entenem per conductes greument perjudicials per a la convivència les conductes tipificades en l'article 37.1 de la Llei 12/2009 del 10 de juliol d'educació

Coneixement o sospita per part de qualsevol membre de la comunitat escolar

VALORACIÓ

Equip de Valoració

(constituït, com a mínim, per tutor/a, cap d'estudi, orientador/a)

- Compilació d'informació
- Entrevista amb l'alumnat implicat
- Contrast de la informació amb les famílies
- Redacció d'un informe

Valoració DIRECCIÓ

Inspecció d'Educació

Assessorament

Assessorament

COMUNICACIÓ

Un cop confirmat

En tots els casos

Família o tutors legals de l'alumne/a

Inspecció d'Educació

En cas que el fet pugui ser constituït de **delicte o falta que es pugui perseguir penalment**

Ministeri Fiscal i/o policia de proximitat

En cas de possible pertinença d'algun alumne o algun grup d'**extremisme violent**

Oficina de Relacions amb la Comunitat (ORC)>JTAS

INTERVENCIÓ

Responsables

Incoació d'un expedient

- Nomenament d'un instructor/a, comunicació a l'alumne/a i, en cas de ser menor d'edat, a la seva família
- Mesures provisionals i excepcionals
- Instrucció de l'expedient
- Resolució de l'expedient: sanció o sobreseïment

El [protocol de conflictes greus](#) aporta orientacions i recursos

Direcció del centre
Tutor/a

Tutor/a
Orientador/a educatiu i/o mestre/a pedagogia terapèutica
EAP

Direcció del centre
Tutor/a

Tutor/a
Orientador/a educatiu i/o mestre/a pedagogia terapèutica
EAP

Direcció del centre
Tutor/a

Mesures d'urgència

- Aturar la situació
- Assignar tutor/a o algun altre docent com a persona referent dels alumnes implicats
- Confeccionar un primer mapa de seguretat amb caràcter d'urgència

Protecció a l'alumne/a víctima

- Dissenyar i implementar un **mapa de protecció**, a partir del mapa de seguretat, en col·laboració amb la família i la implicació de professorat i alumnat del centre.

Detecció de necessitats educatives i concreció d'actuacions

- Amb l'alumnat implicat
- Amb el grup

Col·laboració i compromís de les famílies

- Entrevista amb les famílies
- Acords i compromisos entre centre, famílies i alumnat

Reconeixement, acceptació i reparació del dany per part de l'alumne/a agressor/a

Pràctiques reparadores i restauratives

- Un cop aplicada una mesura correctiva o sanció
- Possibilitat d'instaurar un **procés restauratiu**, de caràcter voluntari i si ho considera necessari l'orientador/a, l'EAP
- Reunió restaurativa format amb l'alumnat implicat (autor/a -víctima - persones de suport)
- Cercle restauratiu amb el grup, en cas que s'hagi instaurat a l'aula
- La mediació **MAJ** serà utilitzada en situacions basades en una relació de dependència

Seguiment i tancament del cas

- Seguiment periòdic del cas
- Tancament del cas, quan s'hi ha considerat la víctima o part afectada
- Anàlisi del cas

PROTOCOL DE PREVENCIÓ, DETECCIÓ I INTERVENCIÓ ENFRONT EL CIBERASSETJAMENT ENTRE IGUALS

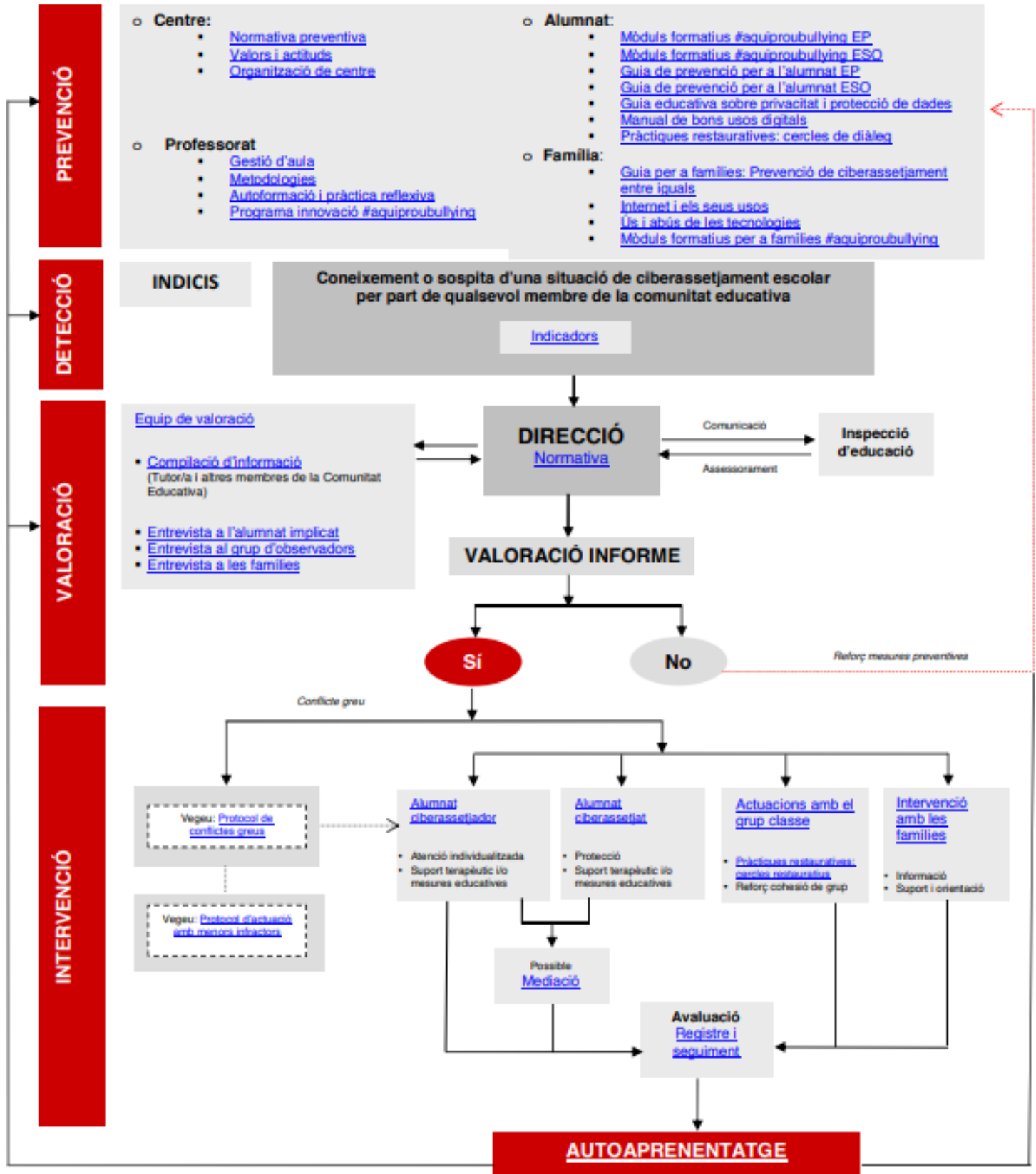
Justificació i objectius del Protocol

Ciberassetjament entre iguals

Conducta de maltractament psicològic d'un alumne o grup d'alumnes a un altre de manera continuada, mitjançant l'ús d'eines tecnològiques

Per saber-ne més

- [Tipus de ciberassetjament](#)
- [Incidència en els centres educatius](#)
- [10 punts per conèixer millor el ciberassetjament](#)

PROTOCOL DE PREVENIÓ, DETECCIÓ I INTERVENCIÓ ENFRONT L'ASSETJAMENT ENTRE IGUALS

Justificació i objectius del Protocol

Assetjament entre iguals

Conducta de maltractament psicològic i/o físic, en el marc escolar, d'un alumne o grup d'alumnes a un altre de manera continuada

Per saber-ne més

- [Tipus d'assetjament](#)
- [Incidència en els centres educatius](#)
- [10 punts per conèixer millor l'assetjament](#)

PREVENIÓ

- o **Centre:**
 - [Normativa preventiva](#)
 - [Valors i actituds](#)
 - [Organització de centre](#)
- o **Professorat**
 - [Gestió d'aula](#)
 - [Metodologies](#)
 - [Autoformació i pràctica reflexiva](#)
 - [Programa innovació #aquiproubullying](#)
- o **Alumnat:**
 - [Guia de prevenció per a l'alumnat EP](#)
 - [Guia de prevenció per a l'alumnat ESO](#)
 - [Mòduls formatius #aquiproubullying EP](#)
 - [Mòduls formatius #aquiproubullying ESO](#)
 - [Pràctiques restauratives: cercles de diàleg](#)
- o **Família:**
 - [Guia per a famílies: Prevenció d'assetjament entre iguals](#)
 - [Mòduls formatius per a famílies #aquiproubullying](#)

DETECCIÓ

INDICIS

Coneixement o sospita d'una situació d'assetjament escolar per part de qualsevol membre de la comunitat educativa

[Indicadors](#)

VALORACIÓ

Equip de valoració

- [Compilació d'informació](#) (Tutor/a i altres membres de la Comunitat Educativa)
- [Entrevista a l'alumnat implicat](#)
- [Entrevista al grup d'observadors](#)
- [Entrevista a les famílies](#)

DIRECCIÓ

[Normativa](#)

Comunicació

Inspecció d'educació

Assessorament

VALORACIÓ INFORME

Sí

No

Reforç mesures preventives

Conflicte greu

INTERVENCIÓ

Vegeu: [Protocol de conflictes greus](#)

Vegeu: [Protocol d'actuació amb menors infractors](#)

[Alumnat assetjador](#)

- Atenció individualitzada
- Suport terapèutic i/o mesures educatives

[Alumnat assetjat](#)

- Protecció
- Suport terapèutic i/o mesures educatives

[Actuacions amb el grup classe](#)

- [Pràctiques restauratives: cercles restauratius](#)
- Reforç cohesió de grup

[Intervenció amb les famílies](#)

- Informació
- Suport i orientació

Possible [Mediació](#)

[Avaluació](#)
[Registre i seguiment](#)

AUTOAPRENTATGE

PROTOCOL DE PREVENCIÓ, DETECCIÓ I INTERVENCIÓ ENFRONT L'ASSETJAMENT ESCOLAR A PERSONES LGBTI (elaborat per instància del Parlament de Catalunya en compliment de la Moció 101/XI aprovada el 09.03.2017)

Aquest protocol està basat en els continguts del Protocol de prevenció, detecció i intervenció enfront situacions d'odi i discriminació, i del Protocol de prevenció, detecció i intervenció enfront l'assetjament entre iguals.

Justificació i objectius del Protocol

Assetjament escolar a persones LGBTI

L'assetjament escolar per motius d'orientació sexual, identitat de gènere o expressió de gènere és una conducta d'odi i discriminació

Per saber-ne més

- [Tipus d'assetjament](#)
- [Conductes d'odi i discriminació](#)
- [Tipus d'assetjament escolar per motius d'orientació sexual, identitat de gènere o expressió de gènere](#)
- [Punts per conèixer millor una conducta d'assetjament escolar a persones LGBTI](#)
- [Glossari](#)

PREVENCIÓ

- o **Centre:**
 - [Normativa preventiva](#)
 - [Valors i actituds](#)
 - [Organització de centre](#)
- o **Alumnat:**
 - [Unitat didàctica per treballar la prevenció de conductes d'odi i discriminació per motius d'orientació sexual, identitat de gènere o expressió de gènere](#)
 - [Guia de prevenció de l'assetjament per a l'alumnat Educació primària](#)
 - [Guia de prevenció de l'assetjament per a l'alumnat d'Educació Secundària](#)
 - [Projecte #aquiproubullying](#)
 - [Pràctiques restauratives: cercles de diàleg](#)
- o **Família:**
 - [Guia per a famílies: Prevenció i detecció de conductes d'odi i discriminació](#)
 - [Guia per a famílies: Prevenció i detecció de l'assetjament](#)
 - [Web Família i Escola. Igualtat de gènere](#)

Professorat

- [Gestió d'aula](#)
- [Metodologia](#)
- [Autoformació i pràctica reflexiva](#)

DETECCIÓ

INDICIS

Coneixement o sospita d'una falta relacionada amb conductes d'assetjament escolar per motius d'orientació sexual, identitat de gènere o expressió de gènere per part de qualsevol membre de la comunitat educativa

Indicadors

VALORACIÓ

Equip de valoració

- [Compilació d'informació \(Tutor/a i altres membres de la Comunitat Educativa\)](#)
- [Entrevista a l'alumnat](#)
- [Entrevista al grup d'observadors](#)
- [Entrevista a les famílies](#)

DIRECCIÓ Normativa

Comunicació

Inspecció d'educació

Assessorament

VALORACIÓ INFORME

Sí

No

Reforç mesures preventives

INTERVENCIÓ

Conflicte greu

Vegeu: [Protocol de conflictes greus](#)

Vegeu: [Protocol d'actuació amb menors infractors](#)

Alumnat agressor

- Atenció individual/Valoració intervenció
- Suport terapèutic i/o mesures educatives

Alumnat víctima

- Protecció
- Suport terapèutic i/o mesures educatives

Actuacions amb el grup classe

- [Pràctiques restauratives: cercles restauratius](#)
- Reforç i cohesió de grup

Intervenció amb les famílies

- Informació
- Suport i orientació

Possible Mediació

Avaluació Registre i seguiment

AUTOAPRENENTATGE

PROTOCOL DE PREVENCIÓ, DETECCIÓ I INTERVENCIÓ DAVANT LA VIOLENCIA MASCLISTA ENTRE L'ALUMNAT

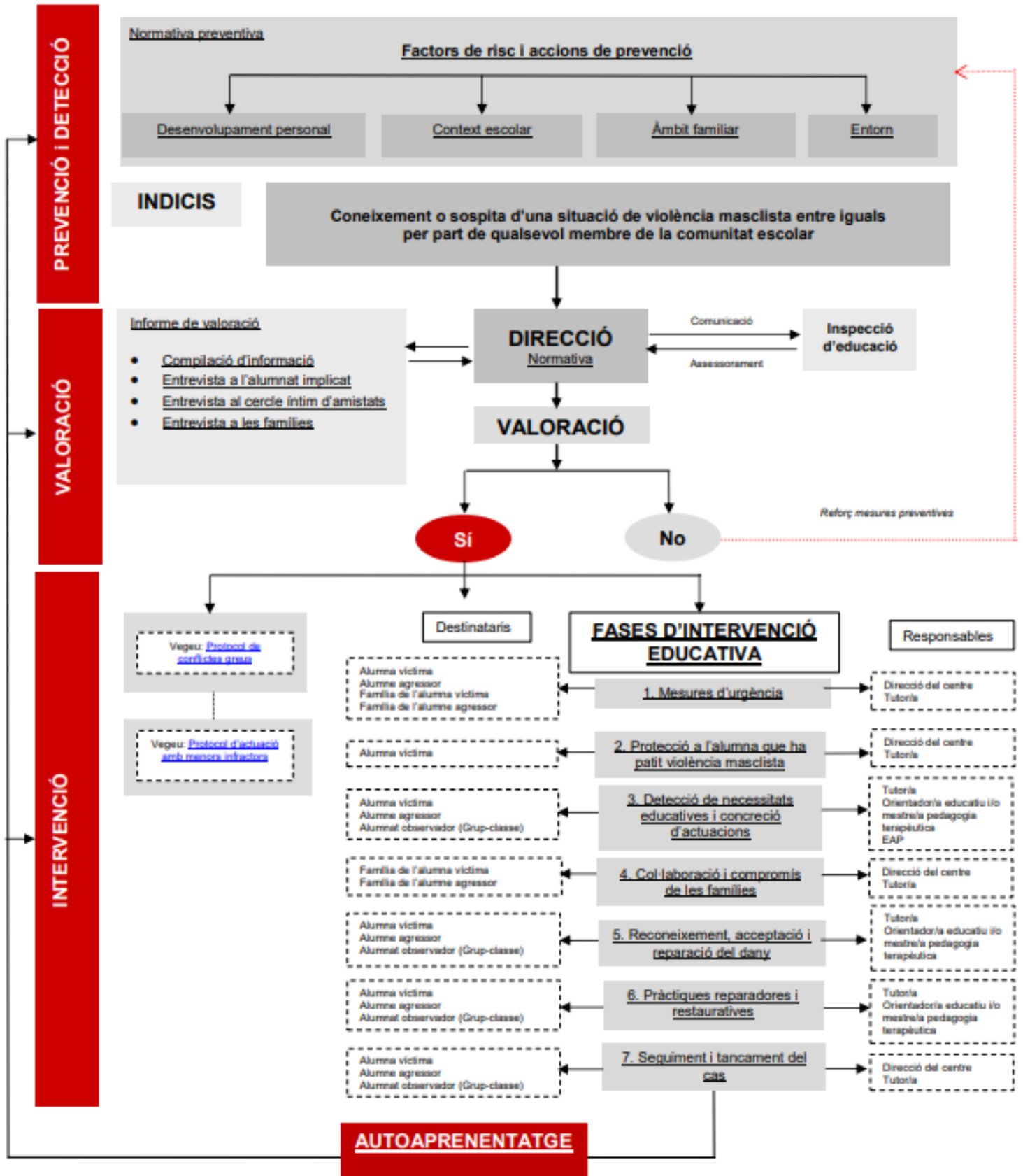
Justificació i objectius del Protocol

Violència masclista entre l'alumnat

La violència masclista entre l'alumnat és tota forma de violència que s'exerceix contra les alumnes o contra qualsevol alumne o alumna que no segueix un mandat de gènere normatiu

Per saber-ne més

- [Conceptes bàsics](#)

PREVENCIÓ, DETECCIÓ I INTERVENCIÓ DE PROCESSOS DE RADICALITZACIÓ ALS CENTRES EDUCATIUS

Protocol de prevenció, detecció i intervenció de processos de radicalització islamista

Protocol de prevenció, detecció i intervenció enfront situacions d'odi i discriminació

PREVENCIÓ DELS PROCESSOS DE RADICALITZACIÓ

- Justificació
- Objectius

Factors de risc de radicalització

Desenvolupament personal

Context escolar

Context familiar

Context social

PROPOSTA PEDAGÒGICA DAVANT UN ATEMPTAT

Coneixement o sospita de radicalització o pertinença a un grup radical d'un alumne per part de qualsevol membre de la comunitat educativa

Direcció

Informació
Assessorament

Inspecció d'educació

A través de
l'ORC

JTAS

Junta Territorial d'Avaluació i Seguiment
DE i PG-ME

Presumpte
infracció

Comunicació a Fiscalia

Informació
Assessorament
Propostes
d'intervenció

Direcció
amb assessorament EAP

INTERVENCIÓ EDUCATIVA

Mesures educatives

Alumnat
Grup-classe
Famílies

Circuits de derivació al sistema

CSMIJ
SERVEIS SOCIALS
DGAIA

Seguiment de casos
detectats

PREVENCIÓ I DETECCIÓ

VALORACIÓ

INTERVENCIÓ

CIRCUÏT DE TECCIÓ/INTERVENCIÓ DE POSSIBLES MEMBRES EN NGJOV

